

VALENTIN

iS
KUD SLOGA

časopis
SLOGA

ČASOPIS SLOGA

Letnik IX

Številka 1, december 2011

IZDAJATELJ

KUD Sloga, Črni Vrh 84, 5274 Črni Vrh,
www.kud-sloga.org, kud.sloga@gmail.com

GLAVNA UREDNICA

Janja Habe

UREDNIŠTVO

Dušan Čuk, Urška Čuk, Tatjana Fajdiga, Nataša Felc, Lovrenc Habe,
Alenka Lozar, Polona Rudolf, Marjetka Rupnik, Adrijana Tominec

OBLIKOVANJE

Domen Rupnik

NASLOVNICA

Naslov dela: V objemu vej. Avtorica: Valentina Rupnik, 7. razred (v
šolskem letu 2010/2011). Mentorica: Barbara Petkovšek. Likovno delo
je bilo nagrajeno s srebrnim priznanjem na natečaju Drevo, ki ga je
razpisala OŠ Šturje, Ajdovščina.

NAKLADA

400 izvodov

TISK

Birografika Bori d.o.o Ljubljana

Beseda glavne urednice

Tako kot se letošnje leto počasi poslavlja, se tudi jaz poslavljam z mesta glavne urednice Sloge. Za menoj je zanimivo obdobje ustvarjanja časopisa, polno izkušenj in sodelovanja s čudovitimi ljudmi, ki vsako leto znova soustvarjajo ta časopis. Vem, da je beseda hvala, namenjena mojim sodelavcem, popolnoma premalo, a to jim izrekam iz globine srca. Časopisa Sloge brez vseh njih ne bi bilo. Vsem njim in zvestim bralcem pa posvečam spodaj zapisano pesem letos preminulega Toneta Pavčka, ki se je v svojih pesmih znal dotakniti slehernega človeka. To je tudi poklon našega društva temu čudovitemu pesniku.

Popotnik

Ko hodiš, pojdi zmeraj do konca.

*Spomladi do rožne cvetice,
poleti do zrele pšenice,
jeseni do polne police,
pozimi do snežne kraljice,
v knjigi do zadnje vrstice,
v življenju do prave resnice,
a v sebi – do rdečice
čez eno in drugo lice.*

*A če ne prideš ne prvič ne drugič
do krova in pravega kova,
poskusi
vnovič
in zopet
in znova.*

Do naslednje številke vam želim vse dobro, nato pa se zopet »srečamo« – jaz v vlogi sodelavke časopisa, vi pa še vedno kot zvesti bralci časopisa. Srečno!

Janja Habe

Sončki so ogreli dvorano

»Glasba je največje odkritje, večje od vse modrosti in filozofije, glasba človeka plemeniti in osrečuje, v njem razvija ljubezen ne samo do lepega, temveč tudi do skupnosti«

(Beethoven).

Predstavljamo se kot otroški zborček Sončki Vrtca Idrija, enote Črni Vrh, ki na pobudo staršev delujemo že drugo leto.

Povabilu na krajevno revijo pevskih zborov Naj pesmi srca nam vedre smo se z veseljem odzvali. Ker je prav predšolsko obdobje čas pospešenega, intenzivnega razvoja glasbenih zmožnosti, je pomen glasbene vzgoje še toliko večji. Tega dejstva pa se vzgojitelji in starši še kako zavedamo. Glasba otroke združuje, povezuje in v življenje otrok vnaša veselje, radost, sproščenost ter navdušenje. Z glasbenimi dejavnostmi vplivamo na razvoj otrokovih dispozicij za glasbo, razvijamo mu glasbene zmožnosti.

Dodatna dejavnost vrtca je namenjena 5-letnim otrokom, ki izražajo posebno zanimanje za glasbo in radi pojejo. Preden smo prvič stopili na oder v kulturni dvorani, smo morali pridno in vztrajno vaditi, skozi igro spoznavati vsebine pesmic in jih povezovati z govorjeno besedo, igranjem na male ritmične instrumente in s plesom. Dragocena nam je bila podpora staršev, ki so nas spodbujali, navduševali, ploskali in nas spremljali na vseh predhodnih nastopih na raznih kulturnih prireditvah. Po vsakem nastopu so bili otroci najbolj veseli ploskanja in pohvalne besede svojih staršev.

Posebno doživetje pa je bilo nastopiti v domači dvorani med tolikimi pevci. Med njimi so peli tudi nekateri starši otrok. Posebnost našega kraja je, da pojejo cele družine. Nepozabno doživetje nam je bilo dolgo in močno ploskanje občinstva. Čudovit občutek. Otroci so kar žareli od zadovoljstva. Bili so srečni. Vse bolj smo se počutili varni in sprejeti. Že grški filozof Platon je menil, da je razcvet države odvisen od glasbe: čim boljša je glasba, tem boljša je država. Za našo družbo v tem času je še kako pomembno, da se družimo in povezujemo. Tudi v prihodnje bomo sledili notranji želji in potrebi po druženju in skupnemu soustvarjanju vsega lepega, saj nas glasba navdušuje, sprošča in pomirja. Med nami se širi neskončna ljubezen.

POLONA RUDOLF

Bernardov večer

Letošnje poletje je minilo že četrto leto, odkar je preminil predani kulturnik Bernard Čuk. Bil je aktiven na mnogih področjih. Zagnano je sodeloval pri domačih gasilcih, mnogim sokrajanom je ob zadnjem slovesu spregovoril na pokopališču. Marsikdaj se je prelevil v novinarja, saj je bil dopisnik za radio Cerkno in Idrijske novice, kamor je pošiljal novice s Črnovrškega. Njegova velika ljubezen sta bila kultura in gledališče, zato je v Kulturno-umetniškem društvu Sloga Črni Vrh z veseljem in srčno sodeloval kot amaterski igralec, na tradicionalnih Inventurah je postregel s šaljivimi kronikami, pomagal je pri oblikovanju Črnovrščana in kasneje časopisa Sloga. Za svoje delo je prejel Nagrado Občine Idrija in Častno jubilejno Linhartovo značko, njegovemu srcu pa je bilo najdražje priznanje, ki mu ga je za življenjsko delo le nekaj dni pred smrtjo podelil Svet KS Črni Vrh.

FOTO: POLONA RUDOLF

POLONA RUDOLF

Romanje v San Giovanni Rotondo

Da lahko pevski zbor ubrano poje, so pomembni dober zborovodja in pevci ter redne pevske vaje, vendar vse to ni dovolj. Zelo pomembno je tudi, da se člani zbora med seboj poznajo še z druge, ne samo pevske strani, zato smo se pevci in pevke Mešanega pevskega zbora dr. Frančišek Lampe iz Črnega Vrha odločili, da se podamo na romanje in tako okrepimo prijateljske vezi med seboj in se tudi duhovno povežemo, medse pa smo povabili tudi svoje družinske člane in prijatelje.

Zaradi velikega kulturnega prispevka, ki ga je Bernard podaril domačemu kraju, se KUD Sloga vsako leto njegovemu spominu pokloni na Bernardovem večeru. V soboto, 5. novembra 2011, so v goste povabili članice Univerze za tretje življenjsko obdobje Idrija, ki so zaigrale v predstavi Idrijska čipka, kraljica ročnih del. Ob prijetnem zvoku klekeljnov in ubrani pesmi so zbranim poslušalcem predstavile zgodovino idrijske čipke, delo čipkarske šole in trud klekljaric, ki so znanje prepletanja belih niti ohranile do današnjih dni.

Bernard Čuk, ki mu je bil večer posvečen, je velik del življenja posvetil kulturnemu dogajanju na domači Črnovrški planoti. Najverjetneje bi v vsakoletni kroniki ob novem letu svoje sokrajane okrcal, ker se je večera njemu v čast udeležilo enako število poslušalcev kot nastopajočih.

Na pot smo se z avtobusom odpravili zgodaj zjutraj v četrtek, 28. aprila 2011, in se vrnili zvečer v soboto, 30. aprila 2011. Cilj našega romanja je bilo južnoitalijansko mesto na Garganskem polotoku San Giovanni Rotondo, kjer je deloval sveti Pij iz Pietrelcine. Tu stoji njemu posvečena cerkev, pod njo pa je kript s posmrtnimi ostanki patra Pija. Kripto in spuščajoči hodnik do nje je z mozaiki okrasil črnovrški rojak jezuit Marko Rupnik. Z njim smo se pevci na romanju tudi srečali.

Razložil nam je svoje umetniško delo, ki je vsem jemalo diha. Na spuščajočem hodniku je na desni strani uprizoril osemnajst dogodkov iz življenja patra Pija, na levi strani pa smo lahko v sedemnajstih podobah videli življenje svetega Frančiška Asiškega, saj je le-ta ustanovil red, ki mu je pripadal tudi pater Pij. Med življenjema obeh svetnikov je našel teološke vzporednice in jih v mozaiku tudi upodobil. Ko smo se sprehodili po hodniku, ki ponazarja zemeljsko življenje Frančiška in Pija, so nas pred vstopom

v kripti – nebesa – sprejele besede patra Pija: »Zaupajte in upajte v zasluge Jezusa in tako bo tudi ponižna glina postala prečiščeno zlato, da bo svetilo, bleščalo v kraljevski dvorani Kralja nebes.« V kripti so shranjeni posmrtni ostanki patra Pija, ki jih lahko vidimo skozi odprtino v obliki rane, kakršno je imel Kristus na prsih. Na steni se vrsti osemnajst dogodkov iz Jezusovega zemeljskega življenja, strop kripte pa je ves zlat. »Največji simbol božjega usmiljenja je zlato. Če v popolnoma temni sobi prižgeš eno samo vžigalico in če je v njej kaj zlata, se bo vse zableščalo,« nam je povedal pater Marko.

Marko Rupnik nam je pripovedoval tudi o načinu svojega umetniškega in pastoralnega dela. Zaželel nam je, naj bomo kot zbor, ki s petjem sodeluje pri bogoslužju, kot zrno svetlobe, ki je potrebno, da zlata soba zasije, tako naj s pesmijo ljudem pomagamo, da bodo sledili božji besedi. V San Giovanni Rotondou smo si ogledali še muzej, ki govori o patru Piju, in molili ob postajah križevega pota. Obiskali smo bližnjo romarsko cerkev na Monte Sant'Angelo, na poti proti domu pa smo se ustavili še v

Loretu, kjer v tamkajšnji cerkvi hranijo nazareško hišico. Domov smo se vrnili duhovno obogateni in z lepimi vtisi ter z željo, da še kdaj skupaj poromamo.

POLONA RUDOLF

Za veselo in brezskrbno otroštvo

Delo z otroki in za otroke je nekaj posebnega. Napolnjuje te s pozitivno energijo, veseljem, ustvarjalnostjo in ti priključuje spomine na čase, ko si tudi sam užival brezskrbno otroštvo. Da bi bilo otroštvo črnovrških otrok čimbolj veselo in brezskrbno, se trudijo članice Društva prijateljev mladine Črni Vrh. Ne mislijo le na otroke, ampak na cele družine, zato v maju vsako leto z družinskim kolesarjenjem v sklopu akcije Slovenija kolesari obeležijo dan družine. Otroci in njihovi starši so zavrteli pedala koles in skozi Idrijski Log odkolesarili v Zadlog in nato nazaj v Črni Vrh. Med potjo so se ustavili na domačiji pri Habčku, kjer so se okrepčali in si ogledali gledališko igro o vodi Jori.

Društvo je zelo dejavno tudi v prvem tednu oktobra – Tednu otroka. Razpisali so likovni natečaj z naslovom S knjigo v svet, kar je bilo tudi geslo letošnjega tedna otroka. Likovnega natečaja so se udeležili učenci od 1. do 5. razreda OŠ Črni Vrh, najboljšim pa so podelili praktične nagrade. Ob tej priložnosti so v šoli pripravili zabaven program za vse predšolske in šoloobvezne otroke s planote. V goste so povabili dva cirkusanta, ki sta otroke naučila osnov svojih spretnosti in veščin.

Največ pozornosti pa otrokom namenijo v veselem decembru, ko se s prazničnim pridihom poslavljamo od

Glasba nas druži, povezuje in osrečuje

Pevci mešanega pevskega zbora dr. Frančišek Lampe smo leto 2011 začeli z dvema nastopoma na vsakoletnem tradicionalnem novoletnem koncertu v Cankarjevem domu na Vrhniki. Spored premišljeno izbranih skladb dirigenta orkestra Simfonika Marka Fabianija smo pevci skupaj z Mešanim zborom Mavrica in orkestrom Simfonika sooblikovali v prijeten glasbeni popoldan in večer. Poseben pečat koncertu daje tudi izbira solista. Letos je bil v tej vlogi odličen mladi tenorist Martin Sušnik, ki je skupaj z moškim delom zbora med drugim zapel tudi znamenito Napitnico iz operete Princ študent. Za dirigentski pult je pri eni skladbi stopila tudi naša dirigentka Katja.

Že naslednji dan smo v domači cerkvi nastopili na božičnem koncertu, ki je bil organiziran na pobudo mešanega pevskega zbora Glasbene matice iz Ljubljane. Program je večji del zapolnil gostujoči zbor, ki je ob instrumentalni spremljavi izvedel delo Matije Tomca Slovenski božič. V zadnjem delu koncerta je naš zbor izvedel dve božični skladbi, ob koncu pa smo vsi pevci zapeli še skupaj.

Na ponovitvi novoletnega koncerta v Slovenski filharmoniji v Ljubljani je manjkalo kar nekaj pevk in pevcev, ki so zboleli v tednu pred koncertom, a kljub temu je koncert lepo uspel na veliko veselje vseh poslušalcev pa tudi nas nastopajočih.

V mesecu februarju smo nastopili na reviji pevskih zborov Idrijsko–Cerkljanske v dvorani osnovne šole v Idriji.

FOTO: POLJANA RUDOLF

starega leta in pričakujemo novega. Svetemu Miklavžu pomagajo pri pripravi daril za vse črnovrške otroke, od novorojenčkov do devetošolcev. V to vložijo veliko svojega dela in časa, saj pripraviti darila za približno dvesto otrok ni majhen zalogaj. Finančna sredstva dobijo od dobrih ljudi, mnoga darila pa izdelajo tudi same. V sredini decembra pa so otroci in njihovi starši vabljeni v osnovno šolo na likovne delavnice. Mladi ustvarjalci z veseljem pridejo, saj tu izdelajo zanimive okraske za novoletne dni. V letošnjem letu ima društvo novo vodstvo, predsednica je postala Andrejka Bizjak, ki se drži ustaljenih smernic dosedanjega dela, saj DPM Črni Vrh deluje prostovoljno in z veseljem. Prostovoljna dejavnost ima zelo zanimiv učinek – več kot daš, več dobiš. Najlepše darilo je namreč otroško veselje, razigranost, ustvarjalnost, zadovoljstvo, prisrčnost ...

Poslušalcem v dvorani smo v zimskem večeru v eni od skladb pričarali Poletni večer. Nastope pevskih sestavov je strokovno ocenil Tomaž Faganel, ki je pohvalil izbiro programa in tudi izvedbo.

V Idriji smo pevci zapeli tudi v mesecu aprilu, in sicer drugega aprila na srečanju cerkvenih pevskih zborov Idrijsko-cerkljanske dekanije, ki jo vsako drugo leto pripravijo v eni izmed župnijskih cerkva. Vsak izmed sodelujočih zborov se je predstavil z mašnim delom in postno pesmijo.

Čez teden dni smo se udeležili vsakoletne revije Primorska poje. Tokrat smo zapeli v župnijski cerkvi v Borštu pri Trstu s sakralnim programom. Zvok in interpretacija v takih prostorih še posebej lepo zazvenita.

Letošnje leto je še posebej zaznamovalo romanje našega pevskega zbora skupaj z g. župnikom Srečkom na jug Italije v San Giovanni Rotondo (več v svojem prispevku).

V mesecu maju je bila v Črnem Vrhu organizirana že 15. revija pevskih zborov Naj pesmi srca nam vedre, na kateri je nastopil tudi naš zbor.

Pred zaključkom pevske sezone je bil naš zbor povabljen k sodelovanju pri slovesni sveti maši na Sv. gori, kjer so drugega julija praznovali 472-letnico prikazovanj na tem romarskem kraju. Posebno doživetje je bilo petje litanij v procesiji z milostno podobo Matere Božje.

Še pred poletnimi počitnicami smo dobili vabilo, če bi hoteli zapeti skupaj s tamburaškim orkestrom iz Vipave, ki ga vodi mlada dirigentka Neža Žgur. Koncert je bil v okviru glasbenih prireditev Imago Slovenije, ki poteka po različnih krajih v Sloveniji. Ker je bil predviden datum koncerta v začetku septembra, nismo imeli ravno dovolj časa za pripravo. Program je bil sestavljen iz nekaterih znanih opernih arij, v katerih so nastopili tudi solisti. Koncert je bil izveden na trgu v Vipavi, kateremu je prisluhnilo lepo število poslušalcev. Zvok, ki prihaja iz tamburic, je nekaj posebnega, še posebej zanimivo paje slišati glasbo iz filma Pirati s Karibov ali Harryja Potterja v izvedbi tamburaškega orkestra.

Kljub temu da ima naš zbor vaje samo enkrat na teden, se pevci ob pomoči naše dirigentke Katje in korepetitorke Lee prizadevamo, da bi z ubranimi glasovi polepšali tudi bogoslužje v domači cerkvi, tako ob navadnih nedeljah kot ob različnih praznikih v cerkvenem letu. Seveda nam je v veliko veselje tudi, ko lahko zapojemo ob porokah naših pevcev in pevk. Praznovanje godov, rojstnih dni pa tudi obletnic naših pevcev in pevk ima še vedno posebno mesto pri našem delovanju. Vse to pestro ustvarjanje

preko celega leta je za nove pevce še posebej privlačno, zato se nam ob začetku nove pevske sezone v septembru vedno pridruži kak nov pevec ali pevka.

Glasba bo vedno ostala najvišja odrešujoča umetnost, saj preobrazi in prečisti vse, kar se dotakne, olajša srčno napetost in odpravlja temačno razpoloženje. To je še posebej pomembno v težkih trenutkih vsakdana. Zaradi tega se bomo pevci še naprej družili na pevskih vajah in nastopih ter se veselili, da nam je dano peti.

ADRIJANA TOMINEC

Ni igre brez igralcev

Pri dramski skupini smo bili tudi v zadnjem letu zelo dejavni. Igrali smo Miklavževo igro, ki smo jo potem še ponovili za skupino Vera in luč ter za stanovalce doma starejših Bor. Naše mamice in babice smo ob njihovem prazniku razveseljevali v cerkvi, kjer smo jim po maši predstavili enega izmed možnih scenarijev poteka dogodkov na materinski dan. Največ truda pa smo vložili v oratorijsko igro. Tudi slednja igra je bila med gledalci lepo sprejeta, nas pa je napolnjevala s svojo pozitivnostjo in priskrčnim sporočilom.

Čeprav je na vajah pogosto zelo veselo, se je potrebno za dobro igro pošteno potruditi. To vam lahko potrdijo igralke, ki morajo včasih mnogokrat ponoviti določen del besedila ali pa se močno truditi, da bi se vživele v lik, ki ga igrajo. Ko je igra enkrat na odru, se pokažejo le tiste najboljše stvari, ki smo se jih dolgo učili, saj igra ni le dobro povedano besedilo, ampak veliko veliko več. Nobene igre pa ne bi bilo brez prizadevnih in vztrajnih igralk, ki v

vsako igro dodajo svoje ideje in pridih njih samih, za kar sem jih zelo hvaležna. Tudi tokrat ne bodo ostale tiho. Nekatere izmed njih so izjavile:

Najboljše je, ko se na smešen način učimo nove igrice. – Erika Šemrl

Pri dramskem je bilo zelo fajn, bilo je ogromno zabavnih in lepih trenutkov, a vseeno se je Adrijana (ne) malokrat razjezila. – Lucija Kavčič

Pri dramski skupini mi je najbolj všeč, kadar nastopamo. – Karmen Pivk

Pri dramskem krožku mi je najbolj všeč, kadar se učimo novo besedilo in takrat, ko igramo pred ljudmi, saj nas je vedno strah, a na koncu so občutki nepopisni. Množica ploska in vsi smo srečni in zadovoljni sami s sabo. – Tjaša Bonča

Pri dramskem mi je najbolj všeč, ko igramo novo igro, kjer se zabavamo in hecamo. – Terezija Rupnik in Klara Pivk.

Od pesmi do skeča

Marija Milena Rupnik in Irena Lukan, ki sestavljata Duo Mir, sta se v ponedeljek, 7. februarja, na predvečer slovenskega kulturnega praznika predstavili s pesmijo in s skeči v kulturni dvorani v Črnem Vrhu.

Duo Mir deluje že deseto leto, obe članici pa sta doma na Medvedjem Brdu. Potem ko sta povsem naključno pričeli svojo zgodbo na enem izmed Gregorjevih sejmov, sta postali redni udeleženci javnih prireditev na logaškem koncu in tudi širše.

Uspešno sta iz pozabe izbrskali veliko ljudskih pesmi ter pesmi znanih, a redko uporabljenih avtorjev. Tudi sama sem jima posodila zelo staro pesmarico ljudskih pesmi, da se jima je zbirka še povečala. Izdali sta tudi zgoščenko z osemnajstimi pesmimi. Dve skladbi je napisala tudi Irena Lukan sama. Na prireditvi sta prisotnim predstavili svoje delovanje ter v živo zapeli nekaj skladb, ki so sicer trajno zapisane na plošči. Pevski del sta popestrili s skeči, v katerih sta nam predstavili življenje nekoč. Smeha ni manjkalo, zato smo bili gledalci navdušeni.

URŠKA ČUK

Po inventuri pripravljeni na leto 2011

Poleg prazničnih lučk, neskončnih obdarovanj, zimskega vzdušja je december poznan tudi po tem, da je to čas, ko se umirimo, ustavimo, več časa preživimo z družino

in tudi sami s seboj. To je tudi čas obujanja spominov in ovrednotenja doseženih ciljev, ki smo si jih zastavili na začetku leta.

Prav zato se tudi vaščani Črnega Vrha vsako leto v takem času zberemo na Inventuri, da pregledamo, kako je potekalo naše leto, kaj se je novega zgodilo, pa tudi, da se srečamo, poveselimo, prepustimo dobri glasbi.

Prireditve sta na svetega Štefana dan s hudomušnim nastopom povezovala Klara in Matej, medtem ko je začetek in konec s svojimi poskočnimi vižami v celoto povezal ansambel Erazem.

Črnovrščani smo glasbeno zelo nadarjeni, kar dokazuje mlado in staro. Harmonikarji, ki so se en za drugim zvrstili na odru, so nas popeljali naravnost v narodno-zabavna nebesa. Matevž, Sandi, Ana, Matej, Viktor, Silvester in Srečo so zaigrali nekaj znanih melodij ter nam razkrili raznolikost in zaklad te zvrsti slovenske glasbe. Z ubrano pesmijo sta se predstavili Marija in Irena (Duo Mir) z Medvedjega Brda, z reklamo pa so program popestrile dekleta iz takratnega sedmega razreda osnovne šole, ki so se predstavile pod skupnim imenom Jora.

Za pravo inventuro minulega leta sta poskrbeli Nataša in Adrijana, ki sta nas s kroniko v nekoliko hudomušnih verzih popeljale skozi črnovrško leto 2010 ter nas spomnili na nekatere, morda že pozabljene dogodke. Ob koncu nas je z voščilom nagovoril še Jure, predsednik krajevne skupnosti, po zaključni skladbi pa smo se zbrali zunaj pred dvorano in se ob pecivu še malo pogovorili s prijatelji ter podoživeli preteklo leto.

Muzej odprt za vas

Ivan Rudolf se v prostem času ukvarja z zbiranjem vojnih predmetov iz prve svetovne vojne. Otvoritev muzeja v Črnem Vrhu je bila 13. septembra 2008, kljub temu pa večina prebivalcev muzeja še ne pozna dobro, zato sem zbiratelja intervjuval.

Od kod vam ideja, da bi sploh začeli zbirati vojne predmete?

Moj oče je bil invalid iz prve svetovne vojne, mamin prvi mož pa je bil žrtev iste vojne, vendar so nam v šoli poučevali le drugo svetovno vojno. Mene pa je zanimalo, kje je bil ranjen moj oče in kje je padel mamin prvi mož, zato sem začel raziskovati. S prijatelji smo odšli na bojišče soške fronte. Tam pa smo seveda odkrivali tudi druge stvari, ne le tiste, katere bi si želel. Tako sem našel tudi orožje in orodje, kar sem nato začel zbirati. In tu je rezultat.

Kje pobirate vsa ta orožja?

Orožja je zdaj vedno manj, pred časi je bilo tega dosti več. Od vseh milijonov vojakov, ki so bili v vojski, je večina tam pustila oziroma odvrгла svoje orožje. Ostanke so bili prav na fronti in v zaledju, kamor spada tudi okolica Črnega Vrha, Čepovan ter Predmeja. Tudi ob cesti iz Črnega Vrha proti Mali Lazni se dobiva ostanke, ki so jih vojaki odvrgli. Nekaj predmetov, ki so razstavljeni tu v muzeju, sem dobil tudi od prijateljev, ki jim privatno popravljam orožje. Dogovor je tak, da od dveh orožij, ki mi jih prinesejo, eno obdržim zase. Če pa mi kakšen kos puške manjka, ga kupim v Franciji, Italiji, Rusiji – tako se zbirka veča.

FOTO: LOVRENC HABE

Ali ste na kakšen predmet še posebno ponosni?

Ponosen sem na več predmetov. Največji in najboljši predmet je prenosni oltar italijanskega vojaškega korata. Ta se je zatekel v črnovrško župnišče in gospod župnik mi ga je dal v hrambo. Zanimivo pa je tudi bodalo iz leta 1500.

Je manjše in sem ga našel prav tu, v Črnem Vrhu. Vprašanje pa je, kako se je znašlo tu. Morda ga je izgubil nek vojak. Moram pa reči, da sem ponosen na vsak predmet, ki ga imamo tu. Pri vsakem predmetu se vprašaš, kako je prišel sem, kaj je povzročilo, da je tu.

Kaj obiskovalci najprej opazijo?

Vsak obiskovalec najprej opazi orožje (saj ga je največ),

zato sem se odločil, da bom naredil drug prostor za orožje, tukaj pa bodo ostali osebni predmeti vojakov.

Sporočilo za bralce Sloge?

Ob novem letu bi rad vsem sokrajanom zaželel mirne praznike in veselo ter zdravo novo leto. Hkrati pa se priporočam za obisk, muzej je odprt, ko sem doma, in je zastoj. Dobrodošel pa je prostovoljni prispevek, ki ga potem porabim za vse pripomočke, ki jih potrebujem pri raziskovanju. Vsekakor pa sem vesel tudi nasvetov, še bolj pa kakšnih podatkov.

POLONA RUDOLF

Gastarbajterja

Kaj naj stori zdomec, ki je dolga leta delal v Nemčiji, trpel izkoriščanje in pomanjkanje, zdaj pa se želi vrniti v domovino, a bi zraven rad užival tudi težko prisluženo pokojnino? Zelo zanimive rešitve se je domislil Hrvoje iz gledališke igre Gastarbajterja, ki je bila uprizorjena tudi na odru naše kulturne dvorane. Podkupil je zdravnika, ki je podpisal njegov mrliški list, si kupil krsto in se namenil, da ga kar v njej prepeljejo v k njegovi ženi na Hrvaško. Seveda pa ta načrt ne gre tako gladko, kot si je zamislil. Skupaj s prijateljem Slovencem Tinetom, ki se je prav tako odločil, da se vrne domov, rešujeta ovire, ki preprečujejo, da bi zopet videla domovino. Kako jima je to uspelo, so v humorni predstavi, ki jo je priredilo KUD Podlipa- Smrečje, lahko ogledali tudi črnovrški ljubitelji gledališča.

LOVRENC HABE

Krajevna skupnost ima veliko dela

V letošnjem letu je krajevna skupnost imela štiri seje, v katerih so se pogovarjali predvsem o tekoči problematiki na planoti. Vse zapisnike najdete na spletni strani: www.ks-crnivrh.si.

Februarja so na svet KS prišli tudi župan občine Idrija Bojan Sever, vodja investicij Miran Podobnik in Nataša Peternel iz Gospodarske javne službe. Župan je poudaril, da se je v preteklem mandatu v KS Črni Vrh kar nekaj naredilo. Izrazil je željo, da se tudi v tem mandatu tako nadaljuje z delom. Predstavil je projekte, ki naj bi se izvajali v tem mandatu.

Vodovod Črni Vrh – Zadlog je bil zaključen do konca aprila 2011. Do leta 2016 bo treba zgraditi kanalizacijo in čistilno napravo in se tudi nanjo priključiti. Do leta 2017 pa bo potrebno zgraditi tudi individualne čistilne naprave. Kanalizacijo bo upravljala Komunala. Za naselje Črni Vrh bi bilo potrebno zgraditi dve čistilni napravi. V dveh letih naj bi Telekom zgradil tudi internetno omrežje Črni Vrh – Idrija – Spodnja Idrija. Vrtec se bo pričel graditi v drugi polovici leta 2012. Občina bo odkupila prostore v centru vasi za potrebe knjižnice, projekt vaškega jedra Črni Vrh je pripravljen za izvedbo. Ker je to velika investicija, bi bilo dobro pridobiti sredstva iz evropskih skladov. Potrebno bo posodobiti javno razsvetljavo na območju celotne KS. Škoda po lanskih poplavah je po vsej občini skoraj sanirana. Spomladi so se naredile študije, kako bi v Zadlogu v bodoče poplave preprečili ali omilili. Začasno obvoznico v Zadlogu je dovoljeno uporabljati le, ko je nujno.

Sicer pa je na nekaj vprašanj odgovoril tudi Jurij Kavčič, predsednik KS.

Dobro leto ste že predsednik. Na prvi seji ste rekli, da boste z ekipo kljubovali vsem težavam. Vam to uspeva?
Z ekipo v svetu KS Črni Vrh sodelujemo zelo dobro, predvsem pa smo usklajeni. Kar se da kljubovati težavam, katere so v naši moči, lahko rečem, da nam popolnoma uspeva. Vsekakor je vsa teža na strani občine, kjer je tudi vir finančnih sredstev.

Ali dobro sodelujete z občino?

Lahko bi rekli dobro, vedno pa se poraja »na kakšen način še boljše«. Kar je bilo zastavljenih ciljev v letu 2011, se je nekako realiziralo. S tem mislim vodovod v Zadlogu, ki je prav v mesecu novembru v zaključni fazi, sanacija cest po poplavih, tretjinska udeležba asfaltacij in še bi se kaj našlo ... Ni pa realiziran začetek prenove vaškega jedra v Črnem Vrhu s povezovalno peš potjo proti Vitadomu iz razloga, da je Občina Idrija zamudila s prijavo na državni razpis za pridobitev finančnih sredstev. Razpisni rok za vlogo je bil štiri dni, na kar se občina tudi izgovarja.

Kaj nas čaka v letu 2012? Kam boste vložili največ finančnih sredstev?

Skeptičen sem, da se bo v letu 2012 pričela prenova vaškega jedra, kajti nekje na poletje naj bi po zagotovilih župana pričeli z izgradnjo vrtca na lokaciji OŠ Črni Vrh. Čez zimo naj bi občina zagotovila vsa potrebna dovoljenja in finančna sredstva. Približna vrednost projekta ni majhna, ocenjuje se na približno 1,3 milijona EUR, kar predstavlja v občinskem proračunu velik zalogaj.

URŠKA (ČUK) TESTEN

Lome – zaklad na severni strani Javornika

Predstavljam znamenitosti te male vasice s komaj 33 hišnimi števkami, vendar z velikim številom drobnih, a pomembnih posebnosti. Lome so značilna hribovska razpotegnjena vas, hiše grajene v rovtarskem kmečkem slogu, ki skupaj z gospodarskimi poslopji tvorijo posamezne zaselke v malem. Tu so si v preteklosti v dolgih zimskih večerih krajšali čas z danes redko obrtjo pintarjenjem, nekoč so pridelovali lan in sejali različna žita ter na velikih kmečkih pečeh sušili hruške, jeseni prešali mošt in kuhali žganje. Čeprav ob petrolejkah, so v temačnih »hišah« radi prebirali knjige in prav v tej vasi so se v 19. stoletju rodili kar trije pomembni možje. Pišem o Lomčanih kot o tepkarjih in drobnicarjih, o tem, da ima vsaka hiša še vedno svoje domače ime in da pravi Lomčan »malo pogrkava, posmrkava in podrsava«, kot so o njih pravili sosede na črnovrški planoti.

Lome so razložena vas na severni strani Javornika, vanjo sežeta dve vzporedni dolini iz širšega črnovrškega polja. Spodnja dolina na nadmorski višini okrog 660 m so Dolnje Lome, prelomna, višje ležeča dolina, ki se povzpne do nadmorske višine do 800 m, pa so Gornje Lome. Slikovit in ploden svet z njivami, travniki in sadovnjaki v nižjih legah, više, vse do vrha Javornika in Nadrta, ki vasico obdaja z jugovzhodne strani, pa bogati smrekovi in bukovi gozdovi. Ob pobočju obeh dolin je veliko vodnih izvirov, zato ima vsaka kmetija še danes lastno studenčnico, ki jo zbirajo v rezervoarjih.

OSTANKI GRONOVE BAJTE, FOTOGRAFIJE LETA 2001

Tu, na severni strani Javornika so zime dolge in mrzle, sneg se je v višje ležečih predelih obdržal tudi do pol leta. Imajo pa zato v uteho predvsem prebivalci Gornjih Lomov prečudovit pogled na ves severni del Slovenije, od Dolomitov, Triglavskega pogorja, pa vse do Karavank.

Nastanek vasi

Ni znano, kdaj so se tukaj začeli naseljevati prvi prebivalci. Ve se le, da so bili prvi prišleki samotarji, včasih tudi kaznjenci, ki so z velikim naporom lomili in sekali gozdove, da so lahko zgradili bivališča in začeli obdelovati zemljo ter rediti živino. V starih zapiskih, ko še ni bilo hišnih števil in zaselkov, so kraji označeni kot »log«. Na očiščenih predelih so vsaka za sebe daleč stran nastale kmetije. Še danes so posamezne domačije oddaljene tudi po nekaj minut hoda.

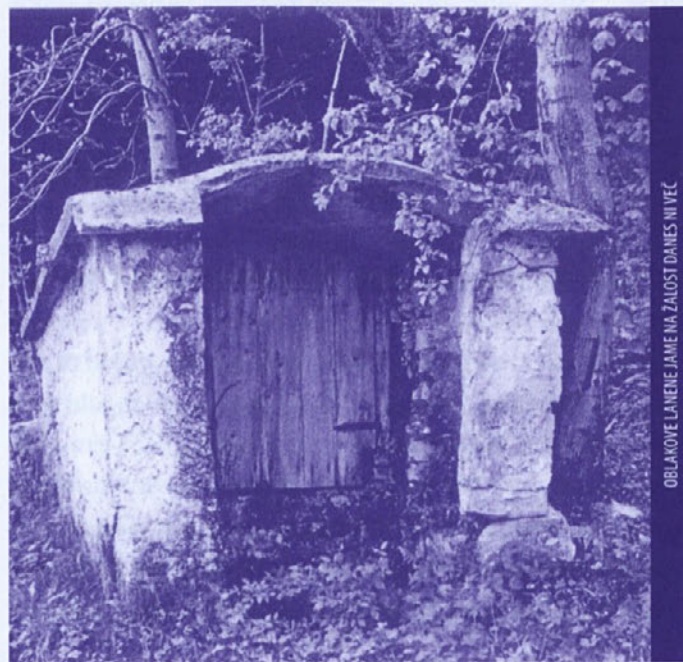
Od kje ime Lome?

Obstajata dve razlagi. Po prvi naj bi zaradi višine, mrzlih zim in klimatskih razmer, ki se ustvarjajo v kar s treh stra-

ni s hribovjem obdanih dolinah, bilo območje vasi izredno izpostavljeno zmrzali in žledom. Iz prejšnjega stoletja je poznanih veliko zim, ko je žled uničil cele predele gozda. Verjetno se je to dogajalo tudi v preteklosti, zato je mogoče ime vasi po besedi polomija, kot tukaj rečejo tej naravni katastrofi. Druga razlaga izvira morda iz geografske prelomnice med Gornjimi in Dolnjimi Lomami.

Hiše in bajte

Do začetka prejšnjega stoletja so bile hiše večinoma prtilične, s strmimi, s slamo kritimi strehami. Hiše s kmečkimi poslopji obdaja kmetijsko zemljišče, kar kaže na to, da so ljudje v davnih časih, ko je prenehala obvezna tlaka, od vipavskih grofov dobili podarjene približno enake površine njiv, senožeti in gozdov. V 20. stoletju so večino kmečkih hiš dvignili za eno nadstropje, tako so nastale mogočne stavbe s kamnitimi vhodnimi podboji, vežo, lo-

OBLAKOVE LANENE JAME NA ŽALOST DANES NI VEČ

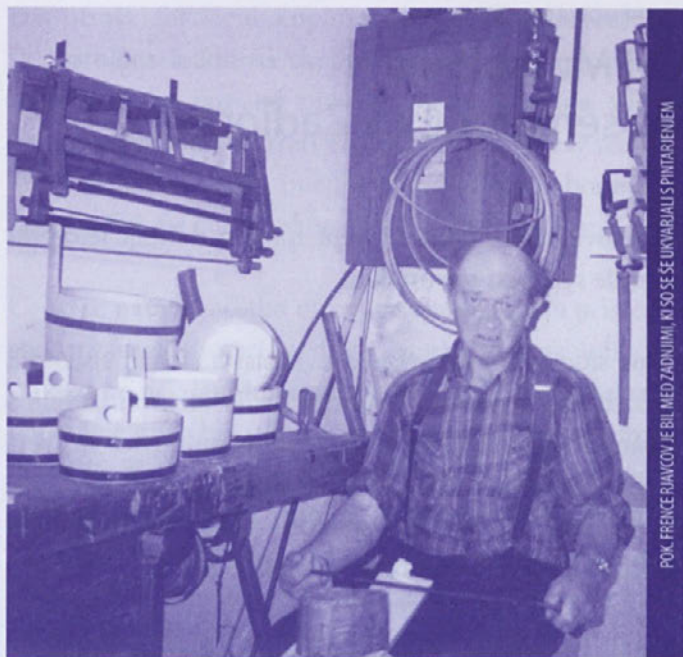
čeno kuhinjo, iz katere se je kurilo veliko krušno kmečko peč v sosednji »hiši«. Hiša je bila dnevni in delovni prostor družine, njen sestavni del je bil »birštard«, mizarška delovna miza. Iz hiše se je prišlo v manjšo spalnico, kamro. Zanimivejše so bile bajte, ki pa so danes večinoma vse porušene. Bajta je stala v neposredni bližini hiše. V njej so prebivala neporočena dekleta, ki so ostala na kmetiji. Bajta je imela vse lastnosti hiše, le da je bila manjša, s pritlično kletjo oziroma hlevom za ovco ali kozo, v prvem nadstropju pa je bil stanovanjski del, ki pa ni imel ločene kuhinje, kurilo in kuhalo se je v peči v veži.

Pridelava lanu

Lan so potrebovali za izdelavo domačega platna za rjuhe, daleč nazaj pa tudi za oblačila. Ko je lan zrasel in bil avgusta zrel, so ga poruvali s koreninami vred. Po domače, kot je pripovedovala Kaščova Franca, je opravilo v knjiški Črnovrški dialekt opisal njen brat Ivan Tominec: »Lan se seje, apliewe, paruje, zwieže u ravaunce, zrepla na rifl, de adletijo glawice, pol pa daje sušit. Lan suši tri tiedne. Priedn je godn, ga z grablem preuzdigneje, pol uzameje jen pawizeje u welike snope. Tarice lan stareje. Prei pa ga na lanien jam padašije. Zdej uzame tarica kulkar mure w an rok daržet ter stare: tu je an samc, dwa samca sta an pawis, šterdeset pawism an pušl. Tarica zmika pawism na gebien, striese s tresinca jen zwije u kdailca ...«

Domača obrt – pintarjenje

Vse bolj redka je za tukajšnji kraj nekoč tako značilna domača obrt – pintarjenje. V dolgih zasneženih večerih si je prenekatera številna kmečka družina krajšala čas in zaslužila kakšen dinar z izdelovanjem lesenih brent za grozdje, škafov, pinj za mleko in maslo, grabelj, kosja in

POK FRANKA RANCOV JE BIL MED ZADNIMI, KI SO SE UKVARJALI S PINTARIJEM

košar. Primerneža lesa je vse naokrog polno, povpraševanje po izdelkih je bilo nekoč veliko, danes pa jih žal nadešča plastika. Le še malokdo pozna to obrt, pri kateri se rabi rezilnik, skobljo, pagona, štihi, cerkle, svedre vošesnike, hlapca, štos s kobilo, oblič in delovni stol ter babo.

Od Mussolinija do semaforjev v Zadlogu

Habetove novice bodo 13. septembra prihodnje leto praznovalе svoj peti rojstni dan.

Letos smo se v vsaki izmed dvanajstih številčk spomnili na zadloško preteklost v rubriki Zadloška kronika Filipa Kosmača. Sledile so tri najbolj aktualne novice iz sveta in trije prispevki o aktualnih črnovrških spletnih straneh. Za tem smo se poglobili v spletno – blog stran Habetovih novic (habetovenovice.blog.si).

Sledile so zgodbe, pesmi, anekdote, šale in križanke. Manjkali niso niti nenavadni oglasi, zgodbe iz Angeline in Elizabetine skrinje ter rubrika Predstavimo se. Na sedmi strani so še vedno popularne igre Ugani ter Zadloška transverzala. Letos smo se podali po dolgih in nevarnih poteh od Rovtarja, nato pa mimo prepada do Bizarja, od plesteniške mlekarne smo se spustili mimo skalnatih gmot do table za k Habet ter se podali od vznožja nasipane ceste do strmega vrha in nazaj po drugi strani poplavne ceste.

S koncem leta smo ponovno uvedli rubriko Resnicoljub bla, bla. V njej kukamo v zadloško prihodnost. Med drugim smo lahko prebrali, kje bo čez 59 let stala cerkev, kje bo pošta, kaj se bo zgodilo s križiščem pri zlatem križu in s čim se hvali Mlinarjeva Milka, po domače Milka z Dolenske. Zadlog bo obiskal tudi slovensko-hrvaški predsednik. Kdaj? Odgovor v Resnicoljubu bla, bla.

Zadnji del pa je namenjen Zadloškim novicam, kjer pišemo o novicah na celotnem Črnovrškem. Poleg vseh uradnih prireditev in dogodkov pa spremljamo tudi vsakdan navadnih krajanov.

V Habetovih novicah najdete veliko branja za vse generacije. Da pišemo dobro, dokazuje vsakomesečna rast naklade in bralci, ki časopis pohvalite. Seveda pa slišim tudi graje in slabosti, ki jih popravljam sproti. Če vas je zamikalo, se naročite tako, da sporočite enemu od domačih ali pa pokličete na 030/394–894.

In kako vidi Habetove novice ena od bralk in občasná pisateljica člankov Alenka Lozar. »Habetove novice so zakon, le kdo jih ne pozna. Habetove novice so več kot časopis, ki izide enkrat na mesec. Zdi se mi, da že neučakano pričakujemo novo številko časopisa, in delo, ki ga v tistem trenutku opravljamo, postavimo na stranski tir, dokler novice niso prebrane.«

POLONA RUDOLF

Šli smo se pusta

Na pustno soboto, 5. marca 2011, so pustne šeme zimo pregnale tudi v Črnem Vrhu. Popoldne so se v organizaciji KUD Sloga Črni Vrh v črnovrški dvorani zbrale najmlajše maskare. Na rajanju so zaplesale princeske, čebelice, gusarji, Pike Nogavičke ... Male maskare so navdušeno poslušale tudi pravljico o Pekarni Mišmaš ter se okrepčale s krompirčkom in čajem. Na povabilo organizatorja so se pridružili akciji Od otrok za otroke in se tako spomnili vseh otrok, ki nimajo svoje igrače. Male maskare in njihovi starši so se z veseljem in odprtimi rokami

FOTO: VERA RUDOLF

odzvali vabilu in na pustovanje prinesli in darovali svoje igrače – plišaste, bombažne, lesene, gumijaste, nove ali stare, barvice, zvezke, knjige ... V akciji se je nabralo 248 igrač za otroke, ki svojih igrač nimajo in se jih bodo zelo razveselili.

Zvečer pa so se pustovanja, ki ga je organiziral MoPZ Po-bje, sicer člen KUD Sloga, udeležile večje maskare in s tremi rokovskimi skupinami rajale pozno v noč.

URŠKA ČUK V SODELOVANJU Z ALENKO LOZAR

Zaplešimo kolo

Na sončno majsko sobotno popoldne so se v črnovrški osnovni šoli zbrali folklorni plesalci in plesalke Primor-ske. Na tradicionalnem regijskem srečanju so se predsta-vile tri otroške in šest odraslih folklornih skupin. Njihovi nastopi so bili dovršeni tako vsebinsko, kot tudi umetni-ško. Vsaka od skupin je imela izvirno odrsko postavitev, ki je pripovedovala svojo zgodbo.

Dve otroški folklorni skupini sta prišli iz Kopra. Najmlaj-ša gostujoča folklorna skupina Valček nam je zaplesala uspavanko za zaspalo punčko, plesna skupina Val pa nam je poskusila pričarati vzdušje same priprave na ples. Tretja skupina mladih, imenujejo se Mularija z borjača, je prišla iz Sežane in nam skozi ples prikazala nabiranje ruja.

Če so se nam v začetku otroci prikupili s svojo prisrčno-stjo in zavzetostjo pri plesu, so nam odrasli vzbudili no-stalgijo po nekdanjih, preprostejših časih, ko je svet tekel počasneje in so bili odnosi enostavni. Folklorna skupina BC iz Bovca je obudila plesni običaj ob prigonu črede s planine, skupina iz Tolmina se je čisto po slovensko dota-knila naših pivskih navad z odrsko postavitvijo na temo Flaškon, medtem ko je folklorna skupina Gartrož iz Nove Gorice obudila spomine starega kovača.

Folklorna skupina Borjač iz Sežane je skupaj z nami skozi ples podoživela semanji dan, skupina Val iz Pirana nas je spomnila na zaljubljenost in ljubezen, skupina Skala iz Kubeda pa nas je popeljala na Guštovco v Dekanah.

Ples je izrazno sredstvo, s katerim lahko povemo marsi-kaj. Naši dedki in babice so se tega zelo dobro zavedali in ga s pridom uporabljali na srečanjih in veselicah ali v poletnih večerih po opravljenem skupinskem delu. Več kot je bilo ljudi, bolj je bilo veselo. Da plesnih korakov, noš in običajev ter slik iz nekdanjega kmečkega življenja naših prednikov ne bi kar tako pozabili, skrbijo folklorne skupine, ki svojo nalogo oživljanja tega dela kulturne de-diščine zelo dobro opravljajo. Upam, da jih bomo lahko še kdaj gostili v naši vasi.

Ženski pevski zbor s polno paro naprej

Leto 2011 je bilo peto leto delovanja Ženskega pevskega zbora Ivan Rijavec Črni Vrh pod strokovnim vodstvom pevovodje Katje Bajec Felc. V letu 2011 smo članice zbora realizirale vse nastope, ki smo jih načrtovale, vključno z letnim koncertom.

V iztekajočem letu smo imele devet nastopov, dva več kot v lanskem. Pevsko sezono smo otvorile v mesecu januarju z nastopom v domu starostnikov Bor (20. 1.), v začetku meseca februarja (5. 2.) pa smo nastopile na reviji pevskih zborov Idrijske in Cerkljanske v Idriji. Mesec marec je običajno mesec, v katerem nastopimo na reviji Primorska poje, in tudi v letošnjem letu je bilo tako. Nastopile smo v Hrvatinih.

V mesecu maju smo imele dva nastopa. Najprej smo nastopile na Pomladnem koncertu v Mariboru (21. 5.), ki ga je organiziral MePZ Pro musica Maribor. Koncert je potekal v zelo akustični evangeličanski cerkvi. Zaradi številnih prireditev, ki so potekale istočasno v Lentu, je bilo poslušalcev nekoliko manj od pričakovanj organizatorjev. Konec meseca maja (29. 5.) smo nastopile na 15. krajevni reviji pevskih zborov Naj pesmi srca nam vedre v Črnem Vrhu. Na povabilo sveta Krajevne skupnosti Črni Vrh smo 17. julija sooblikovale kulturni program na slavnostni seji ob krajevnem prazniku. Jesenski del nastopov smo pričele enako, kot smo zaključile spomladanskega. Na otvoritvi razstave klekljanih čipk Društva klekljaric Črni Vrh-Godovič v gradu Gewerkenegg v Idriji (29. 9.),

FOTO: ARHIV ZPP

ki je bila organizirana v sklopu Dnevov evropske kulturne dediščine, smo sodelovale v kulturnem programu. Na povabilo ravnateljice Osnovne šole Črni Vrh Irene Kenk smo nastopile na dobrodelnem koncertu za nabavo novih stolov, ki je bil organiziran v sklopu 40-letnice nove šolske zgradbe (29. 10.). S tem smo se kot uporabnice šolskih prostorov za tedenske pevske vaje vsaj delno oddolžile šoli za brezplačni najem prostorov. Zaključek nastopov v iztekajočem letu je pomenil samostojni koncert (26. 11.), ki smo ga organizirale skupaj z baritonistom Markom Kobalom in citrarjem Tomažem Plahutnikom. Koncert, ki ga je povezovala Petra Rupnik, je bil koroško obarvan, saj smo prepevali pesmi s Koroške.

V letu 2011 se je iztekel štiriletni mandat dosedanjemu vodstvu. Na občnem zboru v decembru je bilo izvoljeno novo vodstvo, ki bo društvo vodilo v naslednjem obdobju. Načrtovani program bo z rednimi vajami in vztrajnim delom vseh pevk možno uresničiti.

Folklorna skupina Abraham

Na črnovrški osnovni šoli je pred 40 leti delovala folklorna skupina, v kateri so nastopali predvsem učenci iz osmega razreda. To folklorno skupino je vodila takratna ravnateljica Marija Vodopivec. Kar nekaj let so mladi plesalci nastopali na raznih prireditvah in zvrstilo se je več generacij učencev.

V eni od teh generacij je plesal tudi Jošt Rupnik, ki je lani praznoval 50. rojstni dan. Prijatelji so mu na pobudo njegovih dveh sester želeli pripraviti presenečenje ob praznovanju. Najprej pa je bilo seveda treba dobiti zvočne posnetke plesov. Imeli smo srečo, ker je Zdenko Lampe hranil posnetek folklorne s črnovrške inventure leta 1968. Tako smo lahko pričeli z vajami. Nekaj članov je plesne korake samo obnovilo, ostali pa so se plesov kar hitro naučili. Tudi ime folklorne skupine Abraham je prišlo spontano. Nekateri člani so namreč že prestopili 50. leto, vsako leto se to število poveča. Le najmlajši člani imajo do svojega abrahama še dolgo pot. Še beseda o harmonikarjih. Pred leti je tedanjo skupino

na harmoniki spremljal pokojni Franc Rupnik – Bizar, sedanja folklorna skupino pa spremlja njegov vnuk Urban Rupnik.

POLONA RUDOLF

Prepletanje niti

Klekljanje je ljudska umetnostna obrt, ki je značilna tudi za naše kraje. Izdelovanje belih čipk je nekoč marsikateri družini pomagalo preživeti, danes pa žene in dekleta klekljajo predvsem za svojo dušo, čipke pa postajajo iskan modni dodatek in dekoracija doma.

Za kvalitetno izdelavo čipk se trudijo tudi članice Društva klekljaric Črni Vrh – Godovič, ki so bile v letošnjem letu zelo aktivne. Svoje izdelke so razstavljale v Stekleni galeriji v Logatcu in v Idriji v času Festivala idrijske čipke, na katerem so aktivno sodelovale tudi kot tekmovalke v znanju klekljanja za priznanje Ivanke Ferjančič, nekaj pa jih je, glede na čipke, ki so jih predložile v oceno, prejelo klekljarski certifikat. Ob Dnevih evropske kulturne dediščine so v Idriji sodelovale z razstavo na temo prostovoljstva, saj je letošnje leto povečeno le-temu. Z branjem svoje proze in poezije so sodelovale ob otvoritvi te razstave, ki so jo pripravile skupaj z Mestnim muzejem Idrija. Tudi same so delovale v duhu prostovoljstva, saj je ob dobrodelnem koncertu v šoli vsaka prispevala en dobitok, ki je vseboval čipko, sklekljale pa so tudi svečnike za umetnike, ki so na Sinjem vrhu sodelovali v akciji Umetniki za Karitas. Z veseljem sodelujejo tudi pri raziskovalni nalogi, pri kateri učenci črnovrške osnovne šole raziskujejo trgovino s čipkami nekoč in danes. Ker pa pri društvu ne sodelujejo le zaradi čipk, ampak tudi zaradi druženja in

AVTOR FOTOGRAFIJE: JOŠT RUPNIK

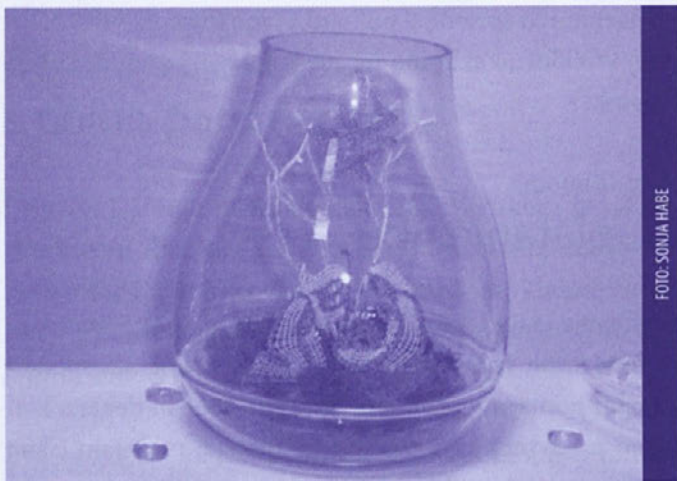

FOTO: SONJA HABE

izobraževanja, so se podale tudi na izlet v Avstrijo.

Čeprav je bilo odhajajoče leto zanje zelo uspešno in aktivno, pa že kujejo tudi načrte za naprej. Svoje izdelke bodo konec letošnjega leta razstavljale v Logatcu in Godoviču, razstavo z naslovom Čipka v hiši, ki bo na ogled v Črnem Vrhu, pa načrtujejo za prihodnje leto.

SONJA HABE

Bodimo Karitas

Karitas je organizacija socialno pastoralnega dela v cerkvi, ki je v Sloveniji prisotna že dvajset let. Čeprav je organizacija cerkvena, je dolžna pomagati vsem pomoči potrebnim, ne glede na versko, narodno, etično pripadnost. Po razpadu Jugoslavije, ko so se množice beguncev med vojno valile preko in v našo državo, so se pojavile potrebe po organizirani karitativni službi. Karitas je stopila tem ljudem nasproti z obliko pomoči, ki so jo takrat najbolj rabili.

Z leti je Karitas rasla, potrebe so se spreminjale, znala je prisluhniti in priskočiti na pomoč ob elementarnih nesrečah (potresi, poplave), se organizirala v svetovalne centre, ustanovljala domove (materinske, za ostarele, centre za odvisnike) ipd. Stiska ima veliko obrazov in prav vsaki je treba znati pomagati.

V Črnem Vrhu smo se organizirali leta 1994. Tej pobudi je botrovalo, da je bil tedanji župnik g. Štrancar takratni generalni tajnik SK. Kar močna skupina prostovoljcev nas je zaorala ledino, sproti smo se učili odkrivati stiske. Potreba se je kazala v fizični pomoči, obiskih ostarelih in bolnih ter materialni pomoči. Z leti smo samozavestno rasli, čeprav se je članstvo manjšalo, vpeljali smo nekaj programov, ki jih še vedno izvajamo: obiski bolnih in ostarelih za praznike, pomoč pri nakupu šolskih zvezkov, letovanje otrok in družine (v okviru dekanije), molitvena skupina v domu za starejše Bor, letno srečanje ostarelih in bolnih, oblikovanje oljčnih vejic za cvetno nedeljo. Tu in tam se pojavi kakšna prošnja pri plačilu položnic, pri pomoči v materialni obliki, razdeljuje se hrana iz skladov EU. Pri nas hudih potreb ne zaznamo, kadar pa se pojavi stiska, jo skušamo rešiti ali jo posredujemo na tajništvo škofijske Karitas. Zgledno je sodelovanje s centrom za socialno delo. Zavedamo se, da bo tega čedalje več, ljudje svojo nemoč in stisko skrivajo, časi, ki prihajajo, nas opominjajo, da revščina šele prihaja.

Sodelavcev nas je trenutno 10. Srečujemo se enkrat mesečno, kjer se duhovno oblikujemo in pogovorimo o tekočih problemih. Trudimo se z znanjem, ki ga imamo na voljo, in po zmožnostih ugoditi, vendar nas boli javno mnenje in kritike krajanov o načinu delovanja. Vsak, ki

dvomi, je vabljen, da se nam pridruži in osebno vidi, kako to poteka. Za vsak primer je potrebna gora podatkov, ki smo jih dolžni posredovati ŠK.

Karitas naj bi bili vsi, usojeno nam je živeti v simbiozi in odvisnosti drug od drugega. Vloge v življenju se kaj hitro spremenijo. Še prej zdravi postanejo bolni, mladi postanejo stari, zaposleni brez dela, materialno preskrbljeni osiromašeni, na tej poti smo vsi mi. Ljudje, ki se posvečamo Karitas, imamo pred očmi praktične potrebe, zelo velike so stiske, ki jih ne vidimo in se kažejo v duhovni revščini ali osamljenosti, nekateri pa rabijo samo nekoga, ki jih lahko posluša, jim nakaže smer rešitve. Prostovoljec na tem področju lahko razvije svojo karizmo, saj ima vsak človek nekaj, kar lahko da drugemu in mu pri tem pomaga. Zato naj se vzgoja začne že pri otrocih v družini, v zavedanju, da je treba znati deliti in ne za vsako delo pričakovati plačilo ali nagrado. Ni lepšega občutka kot je ta, da si nekomu pomagal, osrečil si njega, sebe in Boga. Vabljeni!

NATAŠA FELC

Nosite bremena drug drugemu – življenje v župniji v letu 2011

Preteklo pastoralno leto je bilo posvečeno krščanski dobrodelnosti in solidarnosti. Potekalo je pod geslom: »Nosite bremena drug drugemu« (Gal 6,2). Splošni cilj je bil umestitev in utrditev karitativne razsežnosti v življenje vsakega kristjana in v vse pore občestvenega življenja. O temi smo se pogovarjali na sejah Župnijskega pastoralnega sveta, v drugih skupinah, ki delujejo v župniji, ter pri verouku, oblikovali tudi konkretne sklepe in s tem posku-

šali doseči čim več zastavljenih ciljev. Seveda karitativno delo ne predstavlja samo materialnih oblik pomoči, ki jih lahko merimo, temveč tudi na duhovni ravni, kjer 'rezultati' niso merljivi. Čeprav se je to leto že končalo, skrb za dobrodelnost in solidarnost ostaja naša pomembna naloga.

Preko celega leta so v župnij delovale že ustaljene skupine. Obhajali smo praznike, se zbirali pri nedeljskih mašah, v postnem času pri molitvi križevega pota, v maju ob šmarnicah, v oktobru pri molitvi rožnega venca. Poseben dogodek za otroke je bil oratorijski dan, na katerem so si izdelali svoje venčke za molitev v adventu, največ otrok pa se je v drugem tednu avgusta družilo na oratoriju. Kot župnija smo poromali na Sveto Goro in na Koroško. Med drugim smo se srečali z župnikom župnije Slovenj Gradec.

Kljub recesiji se je tudi na gospodarskem področju opravilo nekaj del. Na novo smo uredili predvajanje besedil pesmi in molitev v cerkvi. Zaradi luščenja barve strehe zvonika je bil zvonik ponovno prebarvan (reklamacija). Popravili smo uro, pozidali in pobarvali številčnico ure

ter predelali in pobarvali urine kazalce, ki jih poganja nova ura v zakristiji in nov mehanizem v zvoniku.

V župnijsko občestvo smo v tem letu z zakramentom sv. krsta sprejeli 10 otrok (rojenih je bilo 17). Svojo ljubezen je z zakramentom sv. zakona potrdilo 5 parov. Poslovali smo se od 9 župljanov, s katerimi ostajamo povezani v molitvi in spominih. (Podatki do 15. 11. 2011)

Novo pastoralno leto 2011–2012 pa nas že nagovarja k razmišljanju o socialni pravičnosti. S trojno metodo: videti – presoditi – delovati nas bo spodbujalo k presojanju znamenj časa, razmer in potreb današnjega človeka ter k delovanju za večjo pravičnost – predvsem za uveljavljanje vrednot, vrednih človeka.

ERIKA KUMAR GNEZDA

Fizioterapija v domu starejših bor

Naloga fizioterapevta v domu je vzpostavljanje, izboljšanje in vzdrževanje fizičnega stanja starostnika po poškodbah zaradi udarcev ali padcev, nevroloških in srčno-žilnih obolenjih ali daljši neaktivnosti zaradi bolezni. V tesnem sodelovanju z ostalimi strokovnimi službami, domskim zdravnikom in svojci oskrbovancev tudi fizioterapevt pomembno prispeva h kvalitetnejšemu življenju posameznika.

S pomočjo fizioterapevtskih in vzgojnih metod, uporabi raznovrstnih pripomočkov za hojo in drugih tehničnih pomagala želimo doseči čim večjo in predvsem varno samostojnost starostnika v vsakodnevni aktivnostih. Kot se je že nič kolikokrat izkazalo, je prav samostojnost pri

FOTO: ARHIV DOMA

mobilitnosti in odsotnost bolečin ena glavnih potreb in želja ter nenazadnje pričakovanj, ko pride starostnik v dom. Seveda je v naravi vsakega od nas, da želimo vsako dobro stvar, najbolj pa zdravje nazaj pridobiti in tudi čim dlje zadržati.

Za tiste stanovalce, ki so še v dobri kondiciji, mobilnost pomeni iti na sprehod do Črnega Vrha ali v okolico doma. Za posameznike z več omejitvami je pomembno, da uspejo vsak dan priti peš ali z vozičkom na obroke v jedilnico, obiskati sostanovalca, se udeležiti raznovrstnih aktivnosti. Za nekatere je glavni cilj doseči samostojnost pri čisto osnovnih telesnih potrebah. Pri nepokretnih stanovalcih z največjimi omejitvami želimo vzdrževati čim boljšo razgibanost, preprečevati preležanine, vzdrževati čim boljšo funkcijo in predihanost pljuč ter jim omogočiti redno posedanje na invalidski voziček.

Stanovalci se aktivnosti v sklopu fizioterapije zelo radi udeležujejo. Veliko se jih vsakodnevno vključuje v skupinsko telovadbo, kjer razgibamo celo telo. Tako se vsi

skupaj že takoj zjutraj bolje počutimo. Terapija se izvaja tudi na oddelkih, individualno po sobah in v sodobno opremljenem kabinetu, prilagojenemu potrebam starostnika. Zaposleni imamo v domu dobre pogoje za delo. V največje zadovoljstvo pa mi je, kadar uspemo skupaj z varovancem postavljene cilje uskladiti, jih doseči in povrh prejmemo za opravljeno delo in trud še toplo zahvalo.

IRENA KENK, RAVNATELJICA

Skrb za dobre medsebojne odnose na vseh ravneh

V šolskem letu 2010/11 je obiskovalo Osnovno šolo Črni Vrh 120 učencev, enako število učencev pa obiskuje šolo tudi v šolskem letu 2011/12.

V preteklem šolskem letu je bil učni uspeh 99,17 %. Čeprav je že omenjeni uspeh visok, si ga želimo še izboljšati in bomo naredili vse, kar je v naši moči, da bo ob zaključku tekočega šolskega leta 100 %.

Leto 2011 je poleg mnogih uspešnih nastopov naših učencev na šolskih tekmovanjih različnih nivojev, izvedenih naravoslovnih, kulturnih, tehniških in športnih dni, projektov in krožkov zaznamovalo tudi imenovanje nove ravnateljice. Po 24 letih vodenja šole se je od ravnateljstva zaradi upokojitve poslovila Alenka Cvetaš, za novo ravnateljico pa je bila imenovana Irena Kenk.

Poleg kakovostnega izobraževalnega dela, ki je poglavitno poslanstvo šole, smo si v šoli za prednostno nalogo zastavili skrb za dobre medsebojne odnose na vseh ravneh (učenci, učitelji, starši) z željo, da bi se vsakdo v šoli

dobro počutil. Na šoli se zavedamo, da so vrednote: učen se, ustvarjam, sodelujem z drugimi, sem odgovoren in srečen ključnega pomena za sodelovanje v skupno dobro vseh. Zaradi navedenega nudi šola svoje prostore za izvajanje njihovih dejavnosti Glasbeni šoli Idrija, oddelku Čipkarske šole Idrija ter številnim športnim, kulturnim in drugim društvom v kraju in izven njega.

Vsi uporabniki prostorov so se odzvali na prošnjo ravnateljice in sodelovali na dobrodelnem koncertu s srečelovom, ki je bil organiziran v počastitev 40-letnice nove šolske stavbe. Zbrana sredstva so se porabila za nabavo stolov, ki se bodo uporabljali za prireditve v šolski avli in telovadnici.

Pomoč pa so obljubili tudi znani krajanji in rojaki, ki bodo v naslednjem obdobju s svojimi nastopi in dobrodelnostjo prispevali, da bo šolska telovadnica čim prej ustrezno opremljena in zvočno izolirana ter bo postala primernejši prostor za kulturne in družabne prireditve, kot pa jih omogoča obstoječi prostor. Ob tej priliki se še enkrat zahvaljujemo vsem, ki ste materialno, s svojo udeležbo pa tudi moralno prispevali k uspešno izvedenemu koncertu. Še prav posebna zahvala pa gre Mariji in Marku Mikužu, ki sta šoli podarila pianino, s katerim bo olajšan pouk glasbene vzgoje na šoli. Doslej je šola imela le en ustrezen pianino, z njim pa ni bilo mogoče pokrivati vseh potreb pri pouku glasbe na nižji in višji stopnji.

S taborniki na morju

Idrijski taborniki iz Rodu srebrnih krtov Idrija, pod katerega spadamo tudi taborniki iz čete Črni Vrh, že vrsto let med poletnimi počitnicami organizirajo letno taborjenje v obmorskem letovišču Karigador v hrvaški Istri. Pri pripravi in izvedbi taborjenja sodelujemo tudi črnovrški taborniki, še zlasti zadnji dve leti, saj je bil vodja taborjenja iz naših vrst.

V letošnjem letu je taborni prostor v Karigadorju oživel v drugi polovici julija. Starejši taborniki so že pred prihodom otrok s košnjo trave, čiščenjem, postavitvijo šotorov ter ostalimi potrebnimi opravili uredili prostor, ki je za 14 dni postal drugi dom 45 udeležencem taborjenja. Le-ti so se po nastanitvi hitro navadili na nov način življenja.

Običajen dan na taborjenju se je pričel z budnico, jutranjim zborom in zajtrkom. Sledila je dobro uro trajajoča t.i. gozdna šola, v kateri so otroci osvajali nova taborniška znanja ali pa utrjevali oz. nadgrajevali znanja, ki so jih pridobili že med letom. Popoldne je prišel čas za razne igre (namizni tenis, namizne igre, predvsem pa karte; briškula, tarok, remi, osel ...) in ustvarjalne delavnice, na katerih so otroci delali razglednice, šivali vrečke za izdelke ... Ker je taborjenje potekalo ob morju, smo se temu primerno vsak dan pred kosilom in večerjo odpravili na plažo, kjer smo se kopali in družili. Po večerji je prišel čas za večerni zbor in vsak dan težko pričakovani taborniški večer, ki je nekoliko neobičajen, ker zaradi prepovedi kurjenja na odprtem ne poteka ob tabornem ognju. Kljub temu se je tekom taborjenja zvrstilo mnogo zanimivih ve-

čerov: Umko kviz, Miss Karigadorja, Družinski dvoboj, večerni sprehod ... Vsak večer smo se po eni izmed najstarejših navad tik pred spanjem zbrali in zapeli pesmico. Dan je šel ter določili stražo za čuvanje taborniške zastave preko noči.

Vsakodnevni pester program in obilica dogajanja nista dopuščala, da bi bilo komu dolgčas. Taborjenje je hitro minilo in ob zaključku smo si tako najmlajši kot tudi malo starejši udeleženci bili enotni, da smo se imeli zelo lepo in da se prihodnje leto ponovno zberemo.

Kljub temu da smo sredi hladne zime in je do naslednjega poletja še kar nekaj časa, izkoriščamo priložnost in že sedaj vabimo predvsem otroke, da razmislijo o udeležbi na naslednjem letnem taborjenju, kjer se bodo spoznali z načinom življenja pri tabornikih, se družili z vrstniki, pridobili nova poznanstva in se obenem naužili toplega sonca in morja.

DČ

Tekmovanje lastnikov gozdov

Na tem mestu želim na kratko predstaviti moštvo, ki je morda manj znano našim krajanom, pa vendar s svojo dejavnostjo še kako prisotno med nami. V mislih imam lastnike gozdov, ki sestavljajo ekipo tekmovalcev, ki že trinajst let zapored svoje znanje in spretnosti preizkušajo na raznih tekmovanjih. Te vrste tekmovanje je bilo organizirano najprej v Kranju v sklopu kmetijskega sejma, ko pa je le-ta prenehal s svojim delovanjem, nastopajo v okviru sejma v Gornji Radgoni.

Samega tekmovanja ne bi posebej predstavljal, saj posamezne discipline zajemajo opravila, ki jih posameznik podrobno pozna pri vsakdanjem delu v gozdu. Tekmovanje se odvija na tekmovalnem poligonu, ki je prirejen v ta namen in opremljen z vsemi pripomočki – orodji, na katerih tekmovalci izvajajo svoje spretnosti.

Prvo ekipo so sestavljali Niko Rupnik, Pavel Gostiša, Jože Pivk in Marko Žgavec. Moštvo je že na prvih tekmovanjih posegalo po najvišjih mestih. Ko sta ekipo zapustila Jože Pivk in Marko Žgavec, so moštvo zapolnili z novima članoma, in sicer z Miroslavom Rudolfom in Bogdanom Bončo. K sodelovanju so povabili še Martina Menarta in Matijo Čuka ter za vodjo moštva izbrali Miroslava Rudolfa.

Največ z lastnimi sredstvi in s pomočjo donatorjev organizirajo priprave in se redno udeležujejo tekmovanj. Zadnje tako tekmovanje se je odvijalo v Gornji Radgoni, ki je bilo za moštvo že trinajsto po vrsti. Tudi tu so dosegli lep uspeh. Na omenjenem tekmovanju so zasedli tretje,

peto in sedmo mesto med posamezniki od skupaj enaintrideset tekmovalcev in drugo mesto v ekipni razvrstitvi med štirinajstimi ekipami.

Na tem mestu moram še posebej omeniti Nika Rupnika, ki z moštvom tekmuje od samega začetka in s svojim znanjem in veščino vedno posega po najvišjih mestih. S tem vsekakor ne mislim podcenjevati ostalih članov moštva in njihovega vodje. Vsem še naprej želim veliko uspehov in čim manj poškodb in nesreč, ki so še tako prisotne pri delu v gozdu, kot vedno rad poudari njihov vodja Miroslav Rudolf.

Člani ekipe bi bili zelo veseli novega članstva v svoji sredi, zato vabim vse, ki so pripravljeni sodelovati in so starejši od 18 let, da se jim pridružijo.

JOŠT RUPNIK, PREDSEDNIK

TRMA

Društvo želi biti aktivno pri vseh dejavnostih in aktivnostih, ki potekajo na planoti oziroma so v kakršni koli povezavi z našimi kraji, predvsem Zadlogom. Zaenkrat to pomeni intenzivno sodelovanje z Občino Idrija na področju zagotavljanja redne rekreacije v obliki nogometa in košarke ter organizacije različnih vrst prireditev, kjer imata prednost tradicionalna tek na Špičasti vrh in pohod na Špičasti vrh, ki se ponavadi izteče v vaško veselico na Sredi.

Letos smo dali poudarek promociji kraja in društva samega. Prizadevamo si, da o prireditvah ažurno poročamo v lokalnih medijih, kot je spletna stran KS Črni Vrh, Idrijske novice, radio Odmev in tudi širše, npr. Primorske novice, Kmečki glas itn.

FOTO: ARHIV DRUŠTVA

Izkoristili smo poznanstva in naše znanje v poznavanju starih običajev ter precej odmevno – brez pomoči strojev – postavili nad 30 metrov dolg mlaj na Furmanskem prazniku v Postojni. Taka akcija zahteva poleg moči in spretnosti tudi usklajeno delovanje, zato se na tem mestu zahvaljujem vsem udeleženi na čelu s Francem Pivkom. Čeprav ni neposredna domena našega društva in zaenkrat ne spada pod okrilje Trme, je del članov aktivnih tudi pri dejavnosti Folklorne skupine Abraham. Med drugim je nastopila na veselici po pohodu na Špičasti vrh. S tako promocijo želimo privabiti potencialne udeležence naših prireditev. Naša izkušnja je, da se zaradi domačnosti in dobre organizacije naši gostje odlično počutijo in se potem redno vračajo nazaj.

Društvo preko programa Šport 2011 zagotavlja vadbo košarkarjev in nogometašev v treh terminih tedensko v telovadnici OŠ Črni Vrh, poleti pa se tako košarkarji kot nogometaši udeležujejo vseh športnih prireditev v kraju. Na ta način smo povabili tudi črnovrške košarkarje, da pod pokroviteljstvom našega društva izvajajo rekreativno

dejavnost in organizirajo dva turnirja.

Najpomembnejša aktivnost z dolgoročnim učinkom na razvoj športa in rekreacije v naši vasi pa je zagotovo priprava na izgradnjo športnega igrišča. Tako se mladini ne bo treba voziti v Črni Vrh na mali nogomet in ulično košarko, predvideli pa smo tudi igrišče za balinanje in seveda igrala za najmlajše.

Poudariti moram, da društvo Trma tukaj nastopa predvsem kot pobudnik in partner med investitorjem Občino Idrija, krajevno skupnostjo, državnimi skladi in izvajalci, zaradi velikega interesa za čim hitrejšo in učinkovito izvedbo pa tudi kot nadzornik projekta. Letos nam je uspelo izkoristiti priložnost, da smo v pravem času vplivali na potek rekonstrukcije ceste v Mačji kot za potrebe intervencije v slučaju povodnje, melioracije nekaj osamelcev v okolici in pa lastnega deleža občanov. Prav vsem se zahvaljujem za tvorno sodelovanje!

Na ta način smo letos uspeli izvesti groba zemeljska dela, da se bo material lahko kvalitetno posedal, v tem času bodo narejeni končni projekti in pa izvedena finančna konstrukcija na občini in skladih. Po drugi strani pa je na igrišču že možno igranje nogometa, seveda na peščenih podlagi.

Vsega o društvu zaradi omejenega prostora žal nisem mogel omeniti, zato se še enkrat zahvaljujem vsem, ki ste kakorkoli sodelovali oziroma sodelujete, pa vas nisem posebej omenil.

V tvojo smer

Oratorijski teden smo otroci in mladi preživeli v soodvisnosti, slogi, nesebični pomoči in pristnem prijateljstvu, ki nas bo povezovalo še naprej. Že v oratorijski himni nas je navdušilo in potem ves čas spremljalo vodilo V tvojo smer. V smer Boga, ki nas kliče v različne poklice, skupine, v različna poslanstva, ki nas vzgaja, je z nami usmiljen in nas vabi, da bi bili usmiljeni tudi mi. Nagovarja nas k odgovornemu pričevanju zanj in za vrednote, ki jih zagovarjamo, nam pomaga nositi križe in nas uči biti ustrezno iskren. Aktualne teme, ki smo jih raziskovali skozi pogovor in dejavnosti, nam je narekovala svetopisemska zgodba preroka Jona.

Novo pri katehezah so bile posebne dejavnosti pri najstarejših udeležencih, ki smo jih poimenovali veliki oratorij. Veliki oratorijci so že pravi mladinci, zato si zaslužijo, da se z njimi tudi na tak način sporazumevamo. Njihove dejavnosti so bile usmerjene v razvoj in sprejemanje odgovornosti, zato so sami pripravili in izpeljali taborjenje ter petkovo veliko igro. Obe nalogi so odlično opravili, predvsem pa so se iz teh izkušenj ogromno naučili.

V raznovrstnih delavnicah je otrokom čas hitro mineval. Ukvarjali so se s športom, ločevali zmesi, hodili na obiske v dom starejših občanov, slikali na cvetlične lončke, izdelovali nakit, se skupinsko in posamično prebijali med vrvmi in vozli, pisali članke, krasili lončke in izdelovali angelčke ter občasno kratili zvočni mir s pritrkovanjem v zvoniku. Seveda smo vsak dan veliko in dobro jedli, za kar sta skrbeli naši vdani in neutrudljivi kuharici Sonja in

FOTO: ARHIV ŽUPNIJE

Dragica. Po kosilu pa nas je čakalo še kup zabavnih iger, ki smo se jih z veseljem igrali. Najbrž ne bo laž, če rečem, da smo najbolj uživali v vodnih igrah, saj smo komaj čakali, da se v tej hudi vročini brez slabe vesti zmočimo, koga poštropimo ali še bolje, koga zadenemo z vodnim balonom. Odšli smo tudi na izlet, se tam pustili malo začarati in vse skupaj zaključili, tako kot se spodobi – s slovesno nedeljsko mašo. Vsega tega pa ne bi bilo brez prizadevnih animatorjev, sponzorjev in vaših molitev – Bog naj vsem obilno povrne.

POLONA RUDOLF

Gasilec mora imeti voljo in srce

Že od nekdaj se človek spopada s požari in drugimi naravnimi nesrečami. Mnogokrat je moral pod premočjo narave kloniti. Prav zaradi požarov so začeli ljudje razmišljati o organiziranem reševanju in gašenju. Na naši planoti so se prvi gasilci zbrali pred 115 leti in takrat ustanovljeno Prostovoljno gasilsko društvo Črni Vrh uspešno deluje še danes.

V letošnjem letu so bili črnovrški gasilci nekajkrat poklicani na kraj požara, pogasili so dimniški požar v Zadlogu in manjši travniški požar v Predgrizah, v sušnem obdobju, ki je bilo letos dolgotrajno, pa so krajanom dovažali vodo. Da so lahko gasilci na intervencijah učinkoviti, pa so potrebne vaje in izobraževanja. Letos so gasilci izvedli več vaj, na katerih so izpopolnjevali svoje znanje gasilske taktike in rokovanja z gasilskim orodjem. Eno od vaj je prišel pogledat tudi poveljnik Gasilske zveze Idrija, ki je pokomentiral izvedbo, izpostavil napake in pohvalil dobro izvedene dele vaje. Udeležili so se tudi reševalne vaje Potres Idrija 2011 in aktivno sodelovali. Namen gasilskih vaj je tudi obnavljanje znanj, ki so jih gasilci pridobili na izobraževanjih, na katerih so bili črnovrški gasilci letos zelo aktivni. Sedem mladih članov je opravilo osnovni tečaj za gasilca, štirje že bolj izkušeni, a vendar mladi, pa zahteven tečaj za nosilca izolirnega dihalnega aparata. Društvo je zelo ponosno tudi na desetino članic, ki je z aktivnim delovanjem začela v letošnjem letu. Dekleta so prizadevno trenirala in svoje znanje prvič pokazala na občinskem tekmovanju, ki ga je v okviru idrijske gasilske

zveze organiziralo črnovrško gasilsko društvo. Uspeh ni izostal in uvrstila so se na regijsko tekmovanje gasilsko-športnih-tehniških disciplin. Na tekmovanje se je aktivno pripravljala tudi ekipa članov ter ekipe pionirjev in mladincev ter mladink. Najbolje so se odrezale mladinke in se uvrstile na državno tekmovanje, ki bo prihodnje leto.

Gasilci skrbijo tudi za dobre meddruštvene odnose. V kraju sodelujejo z vsemi organizacijami, tako na področju gospodarstva, kulture, župnije, športa in šolstva. V juliju so organizirali Marjetno soboto in nedeljo in tako tudi s pomočjo sokrajanov zbrali sredstva za svoje delovanje, ki je v prid ljudem in kraju.

Pravi gasilec sledi tej misli: »Če bi se stokrat rodil, bi bil stokrat gasilec, ampak zato moraš imeti voljo in srce.«

JAKA KENK

Okroglih 20 let delovanja

Jubilejno leto 2011 je pomenilo dvajset let neprekinjenega delovanja MBK Črni Vrh, ki je za spremembo od lanskega leta nastopal pod komercialnim imenom ORBEA GEAX. V klubskih analih bodo kot najpomembnejši dosežki sezone zapisani dosežki Tanje Žakelj – osvojitev bronaste medalje na evropskem prvenstvu v Dohnanyju na Slovaškem, dve uvrstitvi na 9. mesto na tekmah svetovnega pokala v Offenburgu in Mont Sainte Anni, tri zmage na tekmah ranga UCI E1 (Chies d' Alpago, Ravne na Koroškem in Nalles), vse v kategoriji elite ženske, ter 6. mesto Primoža Štrancarja na evropskem prvenstvu veterancev v krosu v Kranjski Gori.

Osemintrideset klubskih tekmovalcev (trideset v krosu in osem v spustu) se je udeležilo šestdesetih tekmovanj v Sloveniji in tujini, od tega je bilo kar sedem tekem svetovnega pokala. Na državnih prvenstvih v krosu (Domžale), spustu (Ivarčko), maratonu (Črna na Koroškem) in vzponu (Črni Vrh) je klub osvojil devetnajst medalj (pet zlatih, deset srebrnih in štiri bronaste) in s tem izenačil bero medalj iz doslej rekordnega predlanskega leta. Najuspešnejši klubski tekmovalci so bili Tanja Žakelj, ki je osvojila tri naslove državne prvakinja (kros, maraton in vzpon) in Robert Kordež ter Primož Gams z osvojenim naslovom državnega prvaka v maratonu.

V skupni razvrstitvi slovenskega pokala je ORBEA Geax v krosu ekipno osvojila četrto mesto, v spustu pa sedmo mesto. Med posamezniki so zmagovalci postali: Matjaž Budin (kros elite moški), Blaž Uršič (kros do 23 let moški), Blaž Govekar (kros dečki do 15 let) in Nejc Rutar (spust elite moški).

Tanja Žakelj, Nina Homovec in Nejc Rutar so bili stalni člani državne reprezentance. Vsi trije pa imajo tudi kategorizacijo, Nina Homovec in Tanja Žakelj kategorizacijo mednarodnega, Nejc Rutar pa državnega razreda.

V letu 2011 je klub za razliko od prejšnjega leta ponovno organiziral dvojne tekmovanja, in sicer 27. avgusta tekmo slovenskega pokala mladih v Balili, 10. septembra pa državno prvenstvo Slovenije v vzponu iz Črnega Vrha na Javornik.

Ekonomska kriza je prizadela tudi delovanje kluba, saj je

FOTO: [HTTP://EUROPEMOUNTAINSPORTS2011.COM/](http://EUROPEMOUNTAINSPORTS2011.COM/)

moral prvič v svojem delovanju najeti kredit, da je lahko redno poravnaval svoje finančne obveznosti. Stroški potovanja na tekme svetovnega pokala v tujini, predvsem v Južno Afriko in severno Ameriko, so pomenili veliko finančno breme za klub. Čeprav lokalne korporacije oglašajo svojo družbeno odgovornost, z njihove strani klub ni prejel nikakršnih sredstev, zato bo v naslednji sezoni brez generalnega pokrovitelja, ki bi zagotovil vsaj polovico finančnih sredstev, težko ponoviti uspehe in zadržati tekmovalno ekipo iz sezone 2011. V klubu pa so vseeno zadovoljni, da so bistveno prispevali k uvrstitvi Slovenije na visoko četrto mesto na kvalifikacijski lestvici za nastop na olimpijskih igrah v Londonu 2012. Omenjeno mesto omogoča nastop dvema Slovenkama na olimpijadi, od teh pa bo zagotovo ena od dvojice Žakelj ali Homovec.

Beli cirkus

Smučarski klub Javornik je aktiven čez vse leto, poleti malo manj, pozimi pa zelo. Naša sezona se začne v oktobru, ko gredo tekmovalci za štiri dni na prve priprave. Te so večinoma na ledeniku Kaprun v sosednji Avstriji. Ko v novembru zapade prvi sneg na nižjih smučiščih, imamo prve enodnevne treninge. V decembru pa se prične zares. Na sredini meseca imamo nekajdnevne priprave v Kranjski Gori, potem pa so tu že prve tekme. V sezoni imamo 8 tekem za Notranjsko-primorsko regijo, 4 tekme za Primorski pokal, potem pa še državne tekme za posamezne kategorije in mednarodne tekme regijskih ekip in otroške reprezentance Slovenije.

Tadej R. se je udeležil mednarodnih tekem na Slovaškem med 24. in 26. januarjem 2011, Matevž G. je bil na mednarodnih tekmah v Italiji, odlični pa so bili tudi vsi, ki so se udeleževali državnih tekem. Seveda imamo še kup drugih tekem, ki so bolj družabne kot pa tekmovalne narave (Dinkotov memorial, klubska tekma, nočni slalom), tako da od sredine decembra pa do aprila nimamo prostega niti enega vikenda, razen v času zimskih počitnic. Takrat pa, če se le da, na smučišču Javornik organiziramo smučarske tečaje.

To sezono smo kot vsako doslej prejeli veliko medalj in pokalov. Ekipno je bil naš klub na 6. mestu med 12 klubov v Notranjsko-primorski regiji. V skupnem seštevku po kategorijah za sezono 2010/2011 pa so dosegli: Karin T. 1. mesto, Matevž G. 1. mesto, Patrik F. 2. mesto, Aleks K. 3. mesto, Tadej R. 4. mesto, Alenka T. 5. mesto, Katjuša R.

FOTO: ARHIV KLUBA

6. mesto, David P. 6. mesto, Hana F. 7. mesto, Dejan F. 10. mesto, Bojan P. 12. mesto, Maruša G. 13. mesto, Domen R. 17. mesto. Seveda so tu še dosežki v Primorskem pokalu itd. Med malo starejšimi pa imamo odlično Katjo P., ki je zasedla 2. mesto na državnem prvenstvu v karvingu. Vsak med nami pripomore k boljšemu rezultatu naših najmlajših in zato bi pohvalil in se zahvalil vsem v klubu in tudi ostalim za odlično izpeljano sezono. Če pa koga zanima, smo veseli vsakega novega člana.

Lansko jesen smo pričeli s telovadbo za predšolske otroke in z malo bolj aktivnimi tečaji za smučarje začetnike pod vodstvom prof. Nine G. in moram reči, da je odziv zelo velik, kar je dober znak za klub. Tako računamo na dober podmladek, ki nam bo prinesel še boljše rezultate. Vse naše aktivnosti in dogodke lahko spremljate na oglasni deski na črnovrški trgovini ali na <http://skjavornik.blog.si>.

Pogled v zgodovino lovstva

Verjetno že veste, da je bilo lovstvo na območju našega lovišča (Črni Vrh in Godovič) organizirano že proti koncu 19. stoletja. Zakupniki lova na našem območju so bili premožni meščani in uradniki iz Idrije ter tudi nekaj večjih posestnikov iz Črnega Vrha in Godoviča. Med obema vojnama se je število zakupnikov povečalo. Med njimi je bilo tudi nekaj Italijanov. Lovci so se združevali v lovskem klubu Diana. Po končani 2. svetovni vojni se je število lovcev še bolj povečalo. Združevati so se začeli že v oktobru 1945. Uradno pa je bilo LD ustanovljeno in registrirano pri Okrajnem odboru Idrija v letu 1946. Najprej se je društvo imenovalo LD Črni Vrh, kasneje pa se je preimenovalo v LD Javornik. V to društvo so bili včlanjeni lovci iz Črnega Vrha, Godoviča in Hotedršice. Lovišče je bilo veliko 14.020 ha in se je razprostiralo od Male Gore do Kalc. Zakonodaja se je spremenila in določila maksimalno velikost lovišč, zato je bila leta 1954 ustanovljena LD Hotedršica, kateri je pripadlo lovišče v Hotedršici in Novem Svetu. Ustanovljena je bila LD Krekovše, kateri je bila dodeljena Zala in del Idrijske Bele. LD Col pa je bilo dodeljeno lovišče desno od ceste Strmec–Javornik (Kanji Dol in Vodice). LD Javornik je ostalo 8.200 ha na območju sedanje KS Črni Vrh in KS Godovič.

V 65 letih, odkar obstaja naša LD, se je marsikaj spremenilo. Spremenile so se osnovne naloge lovcev, spremenila se je struktura in številčnost divjadi. Zadnja leta opazimo porast staleža velikih zveri (volkovi in medvedi) in številčnost jelenjadi. Za leto 2011 nam je Ministrstvo za

kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano odredilo odstrel 10 kosov jelenjadi. Divji prašiči pa so letos manj opazni. Verjetni vzrok je v tem, da je obilno obrodila bukev. Zaradi dosti kakovostne hrane v gozdu, prašiči ne prihajajo na čistino in posledica tega je manjša škoda na kmetijskih površinah.

Naj omenim še strelstvo – to je šport, ki mu lovci namenimo veliko časa in denarja. Letos je bilo strelsko prvenstvo Lovski zveze Idrija prvo nedeljo v juliju na Vojskem. Na tekmo so šle tri naše ekipe, in sicer člani, stari do 54 let, veterani, stari od 55 do 64 let, ter super veterani, stari nad 65 let. Vse tri ekipe so v svoji kategoriji osvojile 1. mesto in si priborile pokal v trajno last. Poleg teh treh pokalov smo osvojili še veliki prehodni pokal, za katerega se bomo ponosno borili v letu 2012.

Naj na koncu omenim še Hubertovo mašo, ki je postala že tradicija. Vsako leto jo organiziramo v septembru. Letošnja je bila že 18. po vrsti, pripravili so jo lovci iz revirja Črni Vrh pri Kampelcovi kapeli na Vrh gore. Po končani maši v čast lovskemu zavetniku sv. Hubertu je običajno druženje ob lovskem golažu in dobri kapljici. Že sedaj vas vabim k sv. maši, ki jo bodo v septembru 2012 pripravili lovci iz revirja Javornik. Pridružite se nam – ne bo vam žal.

MOPZ POBJE

Pobje v letu 2011

Nove glasovne okrepitve, nova podoba, nov logotip zbora, 3. samostojni koncert in še mnogo drugih dogodivščin ter pridobljenih izkušenj je pri Pobih zaznamovalo odha-

jajoče leto. V leto 2011 smo vkorakali z eno izmed naših vsakoletnih obveznosti – območno revijo odraslih pevskih zborov, ki je potekala prvi vikend februarja. Z našim nastopom, na katerega smo se dobro pripravili, smo popestrili sobotni večer idrijskim poslušalcem, zadovoljstvo po nastopu pa se je v naših vrstah začinjeno z dobrimi klobasami in še boljšim vinom nadaljevalo pozno v noč. Čez tri tedne smo sedli na avtobus in se odpravili proti morju na Primorsko poje 2011. Pot nas je vodila do Sv. Petra, kjer smo s štirimi dalmatinskimi pesmimi preizkusili našo pripravljenost na koncert, ki nas je čakal čez en mesec. Ščepec treme je botroval k temu, da so se med nastopom naši glasovi občasno malce zatresli ali pa pri-tajili, vendar pa smo bili po poslušanju posnetka z nasto-pom zadovoljni in začeli piliti še zadnje podrobnosti za letni koncert, s katerimi smo domačemu kraju predstavili naše najnovejše delo 26. marca v telovadnici Osnovne šole Črni Vrh. V prvem delu smo poslušalce s priredbami slovenskih ljudskih pesmi popeljali na izlet po Sloveniji in zamejstvu, drugi del pa so zaznamovale dalmatinske pesmi s predvsem ljubezensko tematiko. Koncert smo poimenovali po naslovu slovenske priredbe vsem dobro

poznane dalmatinske pesmi Da te mogu pismom zvati, ki smo jo zapeli na željo našega nekdanjega člana. Meni-mo, da je večer pustil pozitivne vtise tako v nas, pevcih, kot tudi v poslušalcih, ki so si vzeli čas za naše petje, in nam dal voljo ter željo po tem, da bo tudi naše naslednje pevsko leto zaznamovano s takim dosežkom. Seveda pa se moramo na tem mestu zahvaliti tudi naši korepetitor-ki Hermini Tominec, ki je ogromno pripomogla k temu, da smo na koncu večera telovadnico zapustili z zadovolj-stvom v srcu in nasmehom na obrazu.

V nadaljevanju leta nas je čakalo še kar nekaj nastopov. Na cvetno nedeljo smo se s cerkvenim programom predstavili na otvoritvi 6. razstave velikonočnih pirhov na Sveti Gori, zadnjo nedeljo v maju smo zapeli na letos že 15. krajevni reviji Naj pesmi srca nam vedre, naslednjo soboto pa na 6. Ravbarjevem večeru v istoimenskem stolpu, ki zaznamuje kraj Planino pri Postojni. V juniju nas je čakal še nastop na spominski slovesnosti na Brinovem griču, sodelovanje na valeti generacije 1996, ki smo jo v srednješolski svet po-spremili z Metuljem, 25. junija pa smo se z revijo Pesmi z vseh vetrov že tretjič preizkusili predvsem kot organiza-torji. S tem smo zaključili našo 8. pevsko sezono in si pri-voščili malce dopusta, novo pevsko sezono pa otvorili 10. septembra z nastopom na prireditvi Pesem na vasi 2011 v Čiginju pri Tolminu, kjer smo se srečali z našimi prijate-lji iz lanskoletnih božičnih koncertov ter Primorske poje, Komornim zborom Musica Viva iz Tolmina. Teden kasneje smo šli v goste k črnovrškim lovcem, kjer smo si odličn lovski golaž zaslužili s sodelovanjem pri lovski maši, naš zadnji letošnji nastop pa je bil namenjen zbiranju denarja za nakup novih stolov, na katerih boste lahko sedeli na na-šem naslednjem samostojnem koncertu.

Se pa Pobje radi tudi športno udeležujemo in tako ohranjamo ter čvrstimo naše atletske postave, še posebej sedaj, ko imamo po meri narejene nove uniforme. Za ogrevanje smo poskrbeli že pri pripravljanju odra ter postavljanju stolov za naš koncert ter revijo Pesmi z vseh vetrov, julija pa smo začeli zares; najprej z že tradicionalnimi športnimi igrami na našem pikniku, nato pa še s teniškim turnirjem Grand Slam Pobje. Dvigovanje uteži (beri: kozarcev), ki je naša najbolj priljubljena disciplina, pa smo ob različnih priložnostih trenirali skozi celo leto. Letošnje leto je bilo polno veselih dogodkov, med katerimi je izstopala basovska poroka ter večanje podmladka zbora. Močno upamo, da smo dobili kakšen nov prvi tenor in seveda nove pridne gospodinje, ki bodo pomagale že izkušenim mamam, ženam in puncam pri skrbi za polne želodčke nas in naših gostov. Veselje smo skupaj s svati delili tudi na zlati poroki Valentine in Alojza Rupnika, ki smo ju presenetili s Slakovim Čebelarjem, eden izmed veselih dogodkov pa je bil tudi že tradicionalni Pustni ples, na katerem so letos za dober žur poskrbeli kar trije odlični bendi: Caipirinha, S.T.T. z domačo pevko ter vsem že dobro poznan OldSchool Band.

V novi sezoni se Pobje že intenzivno pripravljamo na naš celovečerni spomladanski koncert, na katerega vas že sedaj lepo vabimo, kaj boste na njem slišali, pa naj zaenkrat ostane še skrivnost. Seveda pa nas boste do takrat lahko slišali še kje drugje, če ne na uradnih nastopih, pa mogoče enkrat sredi noči nekje v daljavi ali pa prav pod vašim oknom.

LOVRENC HABE

Leto 2010 – leto poplav

FOTO: LOVRENC HABE

Z gotovostjo lahko tudi starejši trdijo, da poplav, kakršnim smo bili priča lansko leto v Zadlogu, sploh še ni bilo. Poplavilo je januarja, septembra (prispevek že v prejšnji številki Sloge) in decembra. Zapis o slednji smo vam obljubili v lanski številki Sloge.

Glavni problem decembrskih poplav je bil led – flosat se ni bilo mogoče, hoja po letu je bila ponekod zelo nevarna, a se na srečo ni nihče huje poškodoval. Dejstvo je, da se takšnih razmer ni veselil nihče, a spomini na ledeno povodenj so večinoma lepi. Zadloška planota je bila velika ledena plošča, kjer se je cel dan slišalo pokanje bližnjega in oddaljenega ledu. Voda, ki je bila pod njim, je odtekla, ostal je le led. Hoja po njem je bila nevarna ne samo zato, ker je led spolzek, pač pa tudi zato, ker ni bil povsod dovolj širok, da bi prenesel človeško težo.

To, da so bile ceste zaprte, ni potrebno poudarjati. Najbolj

so ga »nastradali« v zaselku Hudi kot, kjer se je voda tudi ob lanskih poletnih poplavih najdlje zadrževala, v zaselku Sreda pa so led celo kidali.

Mnogi so skušali z avtom priti do tega zaselka, a jim to ni uspelo, ker je bil led preprosto močnejši. Sveti trije kralji (koledniki) so v zaselku Sreda letos že drugič zaostajali zaradi istega razloga kot lansko leto, medtem ko so v Hudi kot prišli s traktorjem, in sicer v okrnjenem številu. Nadvse zanimive so bile tudi rupe. Ko je voda odtekla, so ob nabrežjih najglobljega dela rupe ostale velike razkosane ledene ploskve, ki jih še noben Zadložan do tedaj ni videl. Debelina ledu se je gibala med 5 in 15 centimetri. Polomilo je večji del ponikev. Ledeno dobo je okrog 20. decembra okrepil še novozapadli sneg.

Jelka Trček je za februarско izdajo Habetovih novic zadržala, da prihodnjih 30 let povodenj ne bo. Ali je to res, pa je vprašanje, na katerega odgovor ne pozna nihče.

METODA JEREB IN NATAŠA FELC

Ljudsko izročilo je zakladnica bogastev

Ljudsko izročilo je zakladnica bogastev, ki pa največkrat ostane skrita širši množici. Da bi se ti zakladi ohranili, jih želimo poiskati, popisati in shraniti za prihodnje rodove. Pri tem pa bomo potrebovali tudi vašo pomoč. Vabimo vas, da pobrsate po spominu za starimi pesmimi, (pri) povedkami, legendami, anekdotami, izštevankami, uganjkami, zbadljivkami ... in jih delite z nami, ko vas bomo obiskali in povprašali po njih.

VAŠ BONTON

Pismo bralcem

Dragi bralci časopisa Sloga!

Prepričan sem, da me dobro poznate. Ne veste pa, da imam v zadnjem času velike težave, ki že skoraj načenjajo moje zdravje. Sprašujete se, kakšne. Pa pojdimo kar po vrsti, ne bom nič ovinkaril.

Čeprav sem že kar v letih, je moja sreča, da ne bom nikoli zastarel in da je moje poslanstvo vedno aktualno in me ohranja mladega in čilega. Sem stalen obiskovalec kulturnih prireditve, tudi tistih v Črnem Vrhu nad Idrijo. Največkrat ždim skrit za odrom in me obiskovalci niti ne opazijo. In tu se začenjajo moje težave. Kaj vse ne opazim! Zamujanje na prireditve, vstajanje med točkami, prižgani mobiteli, ki se oglasijo med predstavo, klepetanje, huronsko vpitje ob aplavzih, ki sodijo na športne in ne kulturne prireditve ... Najhuje pa mi je, ko gledam otroke. Jim res nihče ne pove, da zanje ni prostor na stopnicah v kulturni dvorani ali celo na odru, ko npr. sveti Miklavž deli darila oziroma poteka nek program? Mar ne vedo, da je olikano, da se vstane, če starejši zraven njega nima prostora in stoji? So starši pozabili, da majhen otrok, ki še ne zmore tiho poslušati in sedeti na mestu, pač ne more prisostvovati dogodku, saj s tem moti nastopajoče in druge poslušalce? Kar glava me boli, ko to in še marsikaj doživljam.

In kako hudo je šele z mojo ženo, gospo Vzgojo, ki je vedno redkeje povabljen v družine in tudi drugam. Tolažim jo in spodbujam. Rečem ji, da se svet vrti in da po dežju vedno posije sonce. In verjamem, da bova tudi

midva pogostejša gosta tam, kamor sodiva. Verjemite, marsikje sva redna gosta! In zato tudi vztrajava. Se splača! In to takrat, ko vidiva zvedave otroške oči, ki globoko doživljajo kulturni dogodek in ga za vedno posrkajo vase. Ko nadebudneži dogajanje spremljajo mirno, na svojem sedežu. Ko se o bogatih kulturnih doživetjih črnovrških in drugih ustvarjalcev pogovarjajo s svojimi starši na poti domov. Takrat, ko ...

Dragi bralci! Vzgojeni in olikani otroci so moje in ženino zdravilo. Želiva si, da bi ga bila deležna v vedno večjih odmerkih! Želje za vse krajanе Črnega Vrha in okoliških krajev pa so, da bi jih kultura bogatila tudi v prihodnjih letih, še posebej kultura srca!

SONJA HABE

Čas

Čas je droben pesek,
ki spolzi,
ko s polno pestjo zajameš,
ne veš, kaj bi,
lahno razmakneš prste,
počasi teče,
močno raztegneš,
se vsuje
in že ga ni.
Tudi naš čas
ob novem letu
še nepoznan,
ne veš, kam šel bo,
komu bo dan,
le na koncu leta
ostane prazna pest razpeta.
Zopet komaj čakaš,
da z novim jo napolniš,
a pesek teče, teče
in čas beži.

SONJA HABE

Drevo življenja

Kdo zasadil je drevo
na zadloški tej planoti,
kdo mu dal oporo vso,
da obstal je kljub grozoti?
Kdo ga hrani, kdo neguje,
mu daje moč,
da kljubuje
zimi, burji, suši,
da daje senco, zavetje
naključnemu popotniku?
Ni slovenska lipa, ni mogočen hrast,
ni dišeči kostanj,
to je drevo – življenja rast.
Kadar list odmre in pade,
z ljubeznijo ga okrepi
in z rojstvom na novo zacveti.
Drevo bo raslo še naprej
kljub veselju žalosti.

Moje sanje

NATAŠA FELC

Velik v tvojih očeh

Na začetku sem bil majhen,
komaj opazno zrno.
Vsejali so me,
in skrbeli zame.

Rastel sem.
Počasi.
Korak za korakom.

Vztrajno rastem,
a sem še vedno majhen,
toda velik v Tvojih očeh.
Tako čutim in verujem.

Kakor star možic
moja budnost na večer odide
preko mosta, ki se ziba
v drugi svet – v spanje.
Na ramo si obesi staro in veliko torbo
– moje sanje.
In potem zajemam vanje ... moje sanje ...

Travniki brezmejni, polni cvetja ...
Sama sem, sama sredi sončnega poletja.
Tečem preko polja,
tečem preko trav,
dajejo mi svoj pozdrav,
božajo me s klasjem svojih glav.
Tedaj obstanem
in ti obstaneš poleg mene.
Trave so tako vabljive,
cvetje je tako dišeče,
tvoje roke so tako čuteče,
ustnice so nežne in ljubeče ...
... zajemava globoko v vrečo sreče ...
Stopava čez vitke trave,
oba, čez njihovo mrmranje ...

A most se maje.
Star možic vstane,
pobere torbo in jo da čez rame.
Gre čez most.
Ne sliši mojih prošenj,
se ne zmeni zanje.
Odšle so – ... – moje sanje!

LILIJANA HOMOVEC

Pred zimo

Še zadnje bilke pobledle trave
v vetru sklanjajo se čez dobrane.
Vsi listi težki, barve zlate, kot ptiči
strnjeni v jate bežijo z vetrom preko trate.

V krošnjah smrek še zadnje ptice ščebetajo,
zmršeno perje gladijo in ga ravnajo,
se pomenkujejo o dolgi poti,
ki kliče jih in vabi v vsej toploti.

V zadnjem sončnem žarku pred večerom,
pred hladnim, tihim zimskim mírom,
še murni likajo si svoje frake
in gosli spravljajo v tople dlake.

LILIJANA HOMOVEC

Deklica z lepoto napako

Deklica z lepoto napako,
barvne fotografije z naslovnice revij o njej molčijo.

Deklica z lepoto napako,
pogledi drugih je na plaži nikoli ne lovijo,
posmeh in ironija ljubic
v nočeh brez sna možgane ji pestijo.

Šopek rož ob kamnu na pokopališču!
Ciprese v vrhovih govorijo:
»Bila je premajhna za deklico z lepoto napako!«

JANJA KAVČIČ

Pisalo

Spreminjanje sveta ni nemogoča rima,
domišljija in sanje –
je vse, kar jo zanima.

Preprost in enostaven je venec besed,
v glavi, na listu –
sam po sebi svoj svet.

Pogled v neskončnost vseh prispodob,
princ in princesa –
konec pravih podob.

Spreminjanje sveta lahko vzameš v dlan,
človek kot knjiga –
sam sebi neznan.

JANJA KAVČIČ

Po robu papirja

Ne upam si pogledati v list,
tako je prazen, tako čist.
Ne maram praznine,
ko vse izgine ...
Nič ne ostane,
niti prah se ne ujame
na list brez cest, znakov, ovir,
brez nepotrebnih čačk, le navaden papir.
Neskončna veličina mi para razum,
praznina mi golta uničen pogum.
Nekaj na listu mi pravi:
vse je v glavi ...
Ne glede ne vse
ostaja tam in ne gre,
ne umakne se s tega tira,
grebe, vrta in koplje, ko vse se podira.
Na list pa padajo votle pike,
slika izgublja svoje oblike,
solze si rišejo dokaz:
ta list sem jaz!

Idrija

DZ-SP 908

ČASOPIS

2011

908 (497 4Črni Vrh nad Idrijo)

0 10 109834 , 1

COBISS c

NASLOV DELA: VESOLJE, AVTOR: ANDRAŽ RUDOLF, RAZRED: 1. (V ŠOLSKEM LETU 2010/2011), MENTORICA: VERA RUDOLF, LIKOVNO DELO JE DOBILLO PRIZNANJE NA DRŽAVNEM BIENALNEM LIKOVNEM NATEČAJU CICI UMETNIJE, KI GA ORGANIZIRATA UREDNIŠTVO REVIJ CIBAN IN CICIO TER OTROŠKI VRTEC AJDOVŠČINA